

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

Pars I. Theomachia Lvthero-Calvinismi, Ecclesiam Triumphantem
impugnantis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

COPPENSTEINI

ANTICHRISTVS THEOMACHIAE LVTHE- RO-CALVINISTICAE

PARS PRIMA

De Ecclesia Triumphante.

QVÆSTIO I.

Quis, quatenus S. Scriptura sit Interpres, Iudexque supremus Controuersiarum?

I. **ANTICHRISTIANISMVS.**
LVTHERANI ac CALVINIANI aiunt: Non Papa, non Ecclesia sed Spiritus Sanctus in Scripturis loquens solus est

Iudex: Quin & priuatus quisque esse totius Concilii generalis Iudex potest. Vide *Luthero-cal. par. 1. quæst. 4. & par. 2. quæst. 13. & 18.*

CHRISTVS. At non ita Ego & Pater meus ab initio.

1. Iudex inquam, ac Interpres supremus esse potest solus sumus Pontifex.

1. Talem Deus Moysem, præterquã quod Dux esset, instituit Pontificem

ac Sacerdotem summum, extraordinarium, cui non succederetur; utpote typum Mei: ac ipsi Aaroni Moysem præposuit, etsi ordinario Pontifici cui succedebatur.

2. Tali, *Deut. 17.* iussit obediri controuersa iudicanti: sin; capital erat. Ergo, *Aggæi. 2. Interroga Sacerdotes Legem.* Nam, *Malac. 2. Labia Sacerdotis custodiunt scientiam; & Legem requirent ex ore eius.*

3. *Eccl. 12. Quæ per Magistrorum consilium data sunt à Pastore tuo; his amplius ne requiras.* 2. *Paral. 15.* Post locales Iudices, *Amarias Sacerdos & Pontifex vester in his, quæ ad Deum pertinent, præsidebit. &c.* Clara hæc: at in Noua Lege gratiæ præclariora.

4. Nam Ego promisi *Mat. 16. Petro: Tibi dabo Claves, Scientiæ & Potentiæ, regni calorum. &c.* sc. ad remouenda quæcunque

A

cunquæ

2
 cunque cœlis inuadendis impedimen-
 ta. Ego promissum præstiti, Ioan. ult.
Simon Petre, pasc oves meas, id est, per Te
 Vicarium meum, perque Successores
 tuos, velut Aaron meus, Doce, & Rege
 Christianos. Atque iccirco, Luc. 22.
*Ego rogavi pro Te, ut Non Deficiat Fides
 Tua; Et Tu conuersus aliquando Confirma
 Fratres Tuos.* Emphatica omnia.

II. CONCILIVM solum esse Iudex &
 Interpres potest. Quia Mat. 23. *Super
 Cathedram Moysis sederunt Scribae & Pha-
 risæi; Quæcunq; E dixerint vobis, ser-
 uate, & facite; secundum opera eorum nolite
 facere.* Omnino rectè notauit meus S.
 Cyprianus lib. 4. epist. 9. Me toto Euan-
 gelio nunquam reprehendisse Pontifi-
 ces aut Sacerdotes, nominando illos;
 sed Scribas solos ac Phariseos; ne cui
 viderer carpere Cathedram & Sacer-
 dotium. Quò alienior à meo est Spiri-
 tu Spiritus Nouatorum.

III. ECCLESIA, id est, Papa & Epi-
 scopi Iudicant. Quia, Mat. 18. *Si Ec-
 lesiam non audierit, sit tibi velut ethnicus
 & publicanus.* Nam, Ierem. 3. *Dabo vobis
 Pastores iuxta cor meum, & pascunt vos Sci-
 entia, & Doctrinâ.* Idcirco, 1. Cor. 12. *A-
 lij datur per Spiritum sermo Sapientia, alij
 sermo scientia, alij interpretatio sermonum,
 alij prophetia. &c.*

Hinc etsi consultatio Papæ fit theolo-
 gica; definitio tamen est Prophetica.
 Nam, 2. Pet. 1. *Omnis prophetia Scripturæ
 propria interpretatione non fit:* Sed ex In-
 fallibili Assistentia Sp. Sancti; Fidelis
 autem Deus, qui dabit Sp. bonum petenti-
 bus se. Verum, 1. Ioan. 4. *Nolite omni Spi-
 ritui credere; sed probate Spiritus, si ex Deo
 sūt.* Multi n. Pseudo pphetæ exierūt in mūdū.

IV. SPIRITVS cuiusque PRIVATVS
 Iudex esse nequit, vti Mendax; ex patre
mendacij, qui in veritate non stetit. Non
 esse vniuersis Fidelibus debet verbum
 Dei, quod suus cuique Spiritus ad cor
 loquitur; sed quod Moyse & Prophete
 prodiderunt. Nam Ego, Apostolique
 sæpius appellauimus ad tribunal Scri-
 pturæ; vt Luc. 4. v. 21. & Mar. 12. *Nonne
 ideo erratis, nescientes Scripturas? De mor-
 tuis, qui resurgunt, non legistis in libro Moy-
 sis? Mat. 22. ex Psalmo silentium impo-
 sui Phariseis, Ioan. 5. Eisdem ad Scriptu-
 ram remisi. Sic & Baptista meus, Ioan. 1.
 Verbo, Nec fallit, nec fallitur S. Scri-
 ptura; nec in articulis fidei Papa, vel
 Ecclesia.*

II. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS in Harm. Mat. 26. v. 28. *Stultè
 superstitiosi sunt, qui verba Christi mordicus arripiunt.*
 Hoc est, Inst. 3. c. 31. §. 9. *Qui in Syllabarum contex-
 tu sup' rstitiosè harent. Eos proinde, Inst. 4. c. 17. §.
 23. vocat, Syllabarum Aucupes.*

CHRISTVS. At Ego dico: Luc.
 16. *Facilius est celum & terram præterire,
 quam de lege vnum apicem cadere.* Mat. 9.
iota vnum, vel vnus apex non præteribit.
 Luc. 21. *Celum & terra transibunt; verba
 autem mea non transibunt.* Ad eò Verbum
 Domini manet in æternum. Mat. 28. *Euntes
 ergo docete omnes gentes seruari omnia, qua-
 cunque mandavi vobis. Et ecce, vobiscum
 sum usque ad consummationem seculi.* De-
 nique Luc. 11. *Beati, qui audiunt Verbum
 Dei, & Custodiunt illud in & Apice, & O-
 pere.*

Verum, 2. Pet. 3. *sunt difficilia Quaedam
 intellectu, qua indocti & instabiles deprauāt,
 sicut & ceteras Scripturas; ad suam ipsorum
 perditionem.* Contra hocce etiam, Ioan.

5. *Scrutinimini Scripturas ad vnum iota.* Paulus monet, 2. Tim. 4. *Attēde Scripturæ.* Adeo, vt, Gal. 1. *Si quis vobis Euangelizauerit, præter id, quod ACCEPISTIS, Scriptum, vel Traditum, anathema sit.* Qui secus docuerint, sunt nequaquam recte tractantes Verbum Dei. Manet igitur hoc, Ioan. 16. *Non potest solui Scriptura.*

III. ANTICHRISTIANISMVS. LUTHERANI. Scriptura, per se apertissima, sui ipsius interpretes est, iudicans omnia.

CALVINIANI. Scriptura in se est perspicua; respectu nostri, difficilis: Proinde eius Claritas Interna, cordis nostri eget illuminatione: Externa, vt in verbis est posita, habet Dogmata expressa planè omnia, quæ vel impii, ac dæmones intelligant.

CHRISTVS. Ipse ego duodennis, Luc. 2. *Sedens in templo, in medio Doctorum audiebam illos, & interrogabam.* At Aperta claritas nil Doctorum indiga est; & Doctores erant ij, non solum qui Scripturam docerēt ignaros illius; sed ipsam quoq; non intelligentibus explicarent. Ideo interrogabam eos.

2. Ego discipulis subinde poscentibus, *Ediffere nobis parabolam hanc.* Mat. 13. Et Mat. 14. *Edifferebā illis; Nā istis datū erat nosse mysterium regni.* Mat. 13. Luc. 8. Ego Luc. 24. *interpretabar illis, euntibus in Emaus, in omnibus Scripturis, incipiens à Moyse, & omnibus Prophetis.*

3. Ego ab his protinus apparens omnibus Discipulis, Luc. 24. *tunc aperui illis SENSVM, vt intelligerent Scripturas.*

4. Ego Scripturarum dissertatione sapius constrinxi Scribas & Phariseos, vel obstinate cæcos, habentes Scripturā, *Moysem & prophetas; sed nolentes intelligere, vt bene agerent.*

5. Ego eram quotidie docens in templo Scripturam.

6. Paulus, Act. 17. *Per Sabbata disserbat eis Iudæis de Scripturis.*

7. Philippus, Act. 8. Eunuchus Candacis explicabat Scripturam obscurā. Petrus vere affirmat, in epistolis Pauli esse quædam Intellectu Difficilia.

8. Rectè, Exod. 17. *Dixit Dominus ad Moysen: Scribe hoc, Ob Monumentum, in libro; & Trade Auribus Iosue; Doce & explica illi.* Deut. 31. *Scriptit itaque Moyses Legem, & tradidit eam Sacerdotibus: Qui, Si quid ambiguum oriebatur, Deut. 17. in singulis ciuitatibus requirebantur Interpretes ac Iudices: Maiora ad summum Pontificem vnum referebantur: Cui nolle obedire, scelus ariolandi erat. Itaque Exod. 44. Cū fuerit controuersia, stabūt in iudicijs meis, & iudicabunt Leges meas.*

9. Ea causa promisi, ac præstiti, misi- que Spiritum paraclytum, Ioan. 14. *qui suggeret vobis omnia, & ducet vos in omnem veritatem.*

10. Enimuerò Rom. 7. *Scimus, quod Lex spiritalis est: Et, 2. Cor. 4. Spiritus loquitur Mystera. Animalis autem homo, 1. Cor. 2. non percipit ea quæ sunt spiritus; quia spiritaliter examinatur. Nos autem, 1. Cor. 2. non spiritum huius mundi accepimus; sed spiritum, qui ex Deo est: vt sciamus, quæ à Deo donata sunt Nobis: quæ & loquimur, non in doctis humana sapientie verbis; sed in doctrinâ spiritus. 2. Cor. 4. Litera occidit; spiritus autem viuificat: &, 1. Cor. 14. Spiritus omnia iudicat. 2. Cor. 3. Nos autem sensum Domini accepimus; non solam literam, solaque verba.*

Hæc adeo sunt manifesta, vt vel mei inimici crucis ea cōfiteri cogantur; Lutherus fatetur se magno sudore veram sententiam in Scriptura quarere: Nequedum

tamen omnia in legitimo sensu intelligere, modo. An igitur alias ea multa dixit? Non. Quia, Ioan. ult. *Sunt & alia Multa, quae fecit IESVS; quae si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi sunt, libros. At scriptos, vel vna manus capit.*

Vide Luthero-calui. p. i. q. 4. Brentius in Confess. Wittenberg. cap. de Scriptura: *Donum interpretandae Scripturae non est humana prudentia sed spiritus sanctus distribuit dona hominibus pro sua beneplacito. Sed hac in veritate non stetit.*

IV. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTAE fingunt: Scripturam legere & Interpretari, cuiusuis est. Causam affert. Brentius in Confess. Wittenberg. ibidem. *Nec enim Spiritus Sanctus est ad certum genus hominum alligatus.*

CHRISTVS. Ego inquam, Matt. II. *Constitit tibi Pater, quoniam abscondisti haec a sapientibus; & reuelasti ea paruulis, theodidactis. Ipse, Eph. 4. De di alios Pastores & Doctores; alios. &c.*

QVÆSTIO II.

Num quae Traditiones sint de Fide Christiana?

V. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTAE pernegant.

LUTHERVS in cap. i. Gal. negat. *Negue alia doctrina in Ecclesia tradi & audiri debet, quam purum Dei verbum est.*

Doctores, vel Auditores alij cum sua doctrina, anathema sunt.

CALVINVS Institut. lib. 4. cap. 8. §. 8. pernegat. *Esto hoc firmum axioma: Non aliud habendum esse Dei verbum, cui detur in Ecclesia locus; quam quod Lege primum, & Prophetis, dein & scriptis Apostolicis continetur. Vide in meo Luthero calui. p. i. q. 5.*

CHRISTVS. Ioan. 16. *Multa habeo vobis dicere; sed non potestis portare*

modo. An igitur alias ea multa dixit? Non. Quia, Ioan. ult. *Sunt & alia Multa, quae fecit IESVS; quae si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi sunt, libros. At scriptos, vel vna manus capit.*

2. Deinde quae habuit dicere, Ioan. 16. ea dixerit post resurrectionem forte; Nam, Act. 1. *per dies XL. apparens eis, & loquens de Regno Dei: Quae tamen scripta non sunt: Et cum otiosa non fuerint; esse necessaria, & Christo digna debuerant: Quae viua voce tradiderunt Apostolites.*

3. Vnde, 1. Cor. II. *Laudo vos, quod per omnia mei memores estis; & SICUT TRADIDI vobis, praecpta mea tenetis, scilicet de Orandi & Communicandi modo.*

Quae praecpta erant: Non tamen Scripta; ait *ibidem Chrysostomus, Theophilus, & Epiphanius haeresi 61. &c.*

Additque *Accepi à Domino, quod & tradidi vobis. Cetera, cum venero, disponam. At ea cetera nasquam sunt scripta.*

4. Item, 2. Thes. 2. *Tenete Traditiones, quas accepistis siue per Sermonem, siue per epistolam nostram.*

5. Item, 2. Tim. 1. *Formam habet sanctorum verborum, quae à me Audisti. Bonum DEPOSITVM custodi, per Spiritum Sanctum, qui habitat in vobis. Bell. 1. 4. cap. 3.*

Regulas agnoscendi Traditiones vide in mea Genealogia par. I. quest. 2.

II. DE VERBO DEI INCARNATO. QVÆSTIO III.

Quale quid Luthero-caluinistis Sancta Trinitas sit, & Christi Diuinitas?

VI. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERVS in Dom. Trinit. Vox Trinitas humanitas inuenta est, & frigide sonat.

CALVINVS epist. ad Polonos. Trinitatis nomen repudiamus. &c. Pluravide in Luthero-cal. q. 6.

CHRISTVS. Matth. vlt. Baptizate omnes gentes in Nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Per meum Ioan. in 1. cap. 5. Tres sunt in celo, qui vestimur. &c.

Et tamen Mar. 12. *Vnus est Deus, & non est alius præter eum.* Vnde Ioan. 17. *Vi cogitauerunt te solum verum Deum.* Mat. 4. *Domine nam Deum tuum adorabis, & illi soli seruites.* Sic & per Apostolos, perque Prophetas prædicaui. Apud Bellar. lib. 1. de Christo. c. 3.

VII. ANTICHRISTIANISMVS.

Christus non est verè Deus, nec ab æterno, sed ante incarnationem. Nihil fuit, nisi per Idam, in mente Dei. &c.

Ita Lutherus, Caluinus, Erasmus, Melanch. &c. Vide in Luthero cal. q. 7. & 9. prolixè & diserte.

CHRISTVS. I. Ioan. 10. *Ego & Pater Vnum sumus,* Vnitatem naturæ. Peruersè Transyluani, l. 2. c. 9. *Vnum,* aiunt, *vnitate charitatis.* Et probant auctoritate Erasmi & Caluini. At poterant addidisse simul Arij & Eunomij hæresiarcharum auctoritatem.

II. Ioan. 17. *Vt sint vnum, sicut & nos Vnum sumus.* Vnitatem ^{essentia} ^{air} ^{S.} Basil. l. 1. in Eunomium. Chryf. in Ioan. 1. *Nam sic argumentabar: Nemo potest rapere oues de manibus Patris mei: quia ipse maior omnibus est: Ergo nec de meis manibus: Ego enim & Pater Vnum sumus, t. vna manus potentia, Vnum substantia.* Deinde, ait Aug. & Chryf. ibid. *Audito hoc Iudai susulerunt lapides, ut iacerent in eum: Ergo intellexerunt per illud, Vnum sumus, Vnitatem Deitatis.* Adde quòd ipse id exponit, ibid. *Vos dicitis, quia blasphemias: quia dixi: Filius Dei sum: Ergo idè sumus: Ego & Pater vnum sumus: Et, Filius Dei sum.*

III. Ioan. 14. *Creditis in Deum; & in Me credite.* Hinc Aug. l. 1. de Trin. c. 12. dicit, *Christum esse illum verum Deum, quem Iudæi colebant.* Ibid. *Si cognouissetis me; & Patrem vtrique cognouissetis.* Item, Philippe; *qui videt me, videt & Patrem.* Ergo sumus æquales, & vnum.

IV. Ioan. 20. *Dominus meus, & Deus meus.* Nestoriani, in Synodo V. c. 12. dictitabant eam exclamationem Thomæ referri ad Deum Patrem. Sed refutat eos Synodus V. Et S. Aug. epist. 174. eo dicto efficacissimè vtitur pro Diuinitate Christi.

V. Ioan. 5. *Querebant eum Iudæi interficere, quia Patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo. &c.*

Vide Bell. lib. 1. de Christo cap. 6. Et in mea Genealogia par. 1. q. 3. *Quæ euincunt, Christum esse verum Deum, vnum cum Patre.*

•••(•)•••

QVÆSTIO IV.

An Tritheismus sit Lutherocaluini-
starum?

VIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERVS lib. contra Latomum 10. 2. *Ani-
ma mea odit quosdam.* Melanch. Tres sunt Diui-
nitates, vt tres persona. &c.

CALVINVS in Actis Serneti. *Filius habet sub-
stantiam à Patre distinctam.* &c. Vide meum Lu-
thero-cal. q. 11.

CHRISTVS. At Ioan. 5. *ALIVS*
est, qui testimonium perhibet de Me. Et
Ioan. 14. *ALIVM* Paraclerum dabit vobis.
At de vna eademque persona non di-
citur *Alius*. Notat ita S. Fulgentius l. de
obiectionibus Arianorum; Patrem, Fili-
um, Sp. Sanctum dici *Alium*, non *Aliud*.
Siquidem *Aliud* distinctionem in Es-
sentia; *Alius*, distinctionem in Persona
significat. Vnde ait Ioan. 10. *Ego & Pa-
ter Vnum sumus*: non *Vnus*, aut *Aliud*.

2. Mar. vlt. *Baptizate omnes in nomine
Patris & Filij & Sp. Sancti.* particula, ET,
distinctionem personalem ac realem
denotat.

3. Ita Eph. 2. *Per ipsum habemus accessum
ad Patrem in vno Spiritu.* Quod distin-
ctionem Personæ, non Essentiæ docet.
Nam de Vnitate Essentiæ supra sat vi-
dimus.

4. Ioan. 5. *Sicut Pater habet vitam
in semetipso: sic dedit & Filio vitam habere
in semetipso.* Non quomodo alia anima-
ta creata vitam habent: sed quomodo
Pater ipse habet. Vnde dicitur, Col. 1.
Primogenitus Dei & imago eius. Quod in-
telligi de Diuina æternaque generatio-

ne. patet ibidem isto: *In ipso, & per ipsum
condita sūt vniuersa.* Manet igitur, quod
in Deo sit Vnita Distinctio, & Distincta
Vnitas: non trium Vnitas; sed Vnius
Trinitas. Plura vide in meo *Luthero-
calu. p. 1. q. 8. & 10.*

QVÆSTIO V.

Sitne in Diuinis Personarum Ae-
qualitas?

IX. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERI. *Anima mea odit quosdam.* Idem in
Gen. 1. *Verbum est Instrumentum Patris in ope-
rando.* &c.

CALVINI. *Filius etiam in diuina Natura, offi-
cij ratione, Patre minor est.* Sic vtrobique cæteri.
Vide in meo *Luthero-caluinista quest. 9. & 12.*

CHRISTVS. I. At Angelus ad
Zachariam de Ioan. Baptista, Luc. 1.
*Multos filiorum Israel conuertet ad Dominum
Deum ipsorum, id est, ad Christum: & ipse
præcedet ante illum,* Deum Israel Chri-
stum, *in spiritu & virtute Helie.* Atqui
communis est regula Transylvanis,
Seruetianis, Gentilistis, & Luthero-cal-
uinistis; *Deum Israel, esse Verum Deum;*
sed & addunt, *solum Patrem intelligi vsque
Deus.* Hoc falsum; illud verum est. Pa-
tet hoc loci. Nam quod Angelus hic
Christum quoque *Deum Israel* appelleret,
attestantur interpretes S. Patres, *Irene-
us, l. 3. c. 11. Ambr. Euthymius, Beda. &c. in
Luc. 1.* Ratio. Quia constat Ioannem
præcessisse ante *illum*, prædictum sc.
Deum Israel: at ante Christum præces-
sit: Christus igitur est Deus verus Isra-
el, sicut & Pater, nõ minor. Quia quic-
quid est Deus, est vnice summus: & quic-
quid est non vnice summum, est quo-
que

que Non Deus: sed minus Deo. Atqui Christus est Deus; ergo vnice summus, & vnus cum Patre Deus æqualis Patri.

II. Petrus ait, Mat. 16. *Tu es Christus Filius Dei viui.* At proprium est viuentibus gignere sibi simile in Natura. Ideo Christus dicitur, Ioan. 3. *Filius Vnigenitus.* Rom. 8. *Proprius.* 1. Ioan. 5. *Verus.* Col. 1 & Heb. 1. *Naturalis*, vt imago naturalis paternæ hypostasios: respectu cuius *Angeli* dicuntur *Serui*; cum tamen sint Adoptiui filij Dei. Et à Iudæis est hoc nomine accusatus, ac morti adiudicatus, *Quia Filium Dei se fecit*: vtique naturalem, non metaphoricum, vel adoptiuum. Nam & ipsi dicebant: Ioan. 8. *Nos vnum patrem habemus Deum.* Neque Christus illam diluit accusationem.

III. Ioan. 5. *Quærebant eum Iudæi interficere; quia non solum soluebat Sabbatum; sed etiam Patrem suum dicebat Deum, AEQUALI SE FACIENS DEO.* Quippe vt Deus verus de Deo vero: *genitus, non factus.* Itahic Patres Chryl. Cyril. Augustinus. &c.

IV. Docet Paulus, qui ex Reuelatione IESU CHRISTI didicit Euangelium, Rom. 9. *Ex quibus Christus est, secundum carnem: Qui est super omnia DEVS benedictus in secula, id est, aiunt S. Patres hic vnanimiter, Summus Deus. Ergo æqualis Patri secundum Diuinitatem; minor Patre, secundum Humanitatem, infert rectè symb. Athanasij.*

Erasinus Rotero. conatur locum infringere, dicens:

1. Vocem, *Deus*, forte non esse de textu.
2. Aut vocem *Deus* referri ad Patrem solum.

At vtrumque refragantibus SS. Patribus: Cypr. Hilar. Chry. Iren. Tertulian, &c.

V. Iterum Paulus, Phil. 2. *Qui, cum informa Dei esset, non rapinam arbitratus esse se AEQUALI DEO.* In forma Dei, id est, substantia Dei, quæ ibidem opponitur *forma serui*, id est, naturæ humanæ. Sic S. Patres apud Bellar. l. 1. de Christo. c. 6. contra Erasimum & Transylvanos. Vide meam *Geneal. q. 5.*

QVÆSTIO VI.

An Deus cum Essentia communicarit Christo omnipotentiam & Iustitiam & Immortal.

I. X. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERVS in Conc. Nat. Dom. *Vnus Christus, esse Deum Omnipotentem; alter, Homo non omnipotens.* Id est, ait Brentius lib. recognitionis suæ pag. 131. *Communicatione Proprietatum Filij hominis ab inhabitante Dei Filio ornatur.*

CALVINVS lib. contra Gentilem, Pater Filio nec in parte, nec in solido communicauit essentiam. &c. Vide *Luthero-cal. q. 13.*

Sed ordine distincto colligamus & omnia redigamus ad tria.

1. Sabellius sub annum 216. finxit: *Deus vna est persona; Trinitas nulla: diuersa autem nomina sunt, excogitata ad diuersos significandos Dei effectus.*

CALVINVS ait. *Pater nec ex solido nec ex parte suam communicauit Essentiam: solum, Instit. L. I. c. 13. § 5. Proprietate quadam distincti sunt.*

2. Acius finxit: *Christus minor Patre est; prima ab eo creatura productus.* LUTHERO-CALVINISTÆ similes supra.

3. Nestorius; *Maria solum hominem peperit; cui deum accessit Dei Filius inhabitator per gratiam.* Sic & Luth. & Brentius. &c.

CHRISTVS. At verò, Ioan. 7. *Ego ex Deo processi.* Inde Pater mihi ait: *Plas. 2. Filius meus es tu, Ego hodie genui te. Et Dauid vocat eum Dominum: Dixit Dominus Domino meo. &c.* Cætera repete supra ex quæst. 3. 4. 5.

XI. ANTICHRISTIANISMVS.

CAL-

CALVINVS Inft. l. 3. c. 23. §. 3. Potētia Dei Abfoluta commentum est, sicut profanum ita merito detestabile. Beza lib. contra Helium. Nec credenda est, nec vniuersaliter recipienda illa Gabriēlis Angeli propositio: Non est impossib. apud Deum omne verbum &c. Vide Luthero-cal. q. 14.

CHRISTVS. Mat. vlt. *Mihi data est omnis potestas in caelo & in terra. Ego sum, Apoc. 1. Qui venturus est Omnipotens.*

2. XII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERVS ad marginem Rom. 3. *Deus est iniustus; nam impossibilia praecipit. &c.*

CALVINVS. Inft. l. 1. c. 18. §. 3. *Deus auctor est omnium eorum peccatorum, quae Papista tantum otiose volunt eius permissu contingere.*

ZVINGLIUS. de prouid. c. 5. *Numen ipsum est auctor eius; quae in nobis est iniustitia. Vide Luthero-cal. q. 17. 18.*

CHRISTVS. Ioan. 5. *Sicut audio, iudico; & iudicium meum iustum est. Vel Iuda teste, Mat. 27. Peccaui, tradens sanguinem Iustum. Et Pilato: Innocens ego sum a Sanguine Iusti huius: Et Vxorē illius: Nihil tibi & Iusto illi. Ita decebat, Rom. 3. Ut sit ipse iustus & iustificans.*

3. XIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERVS l. de Concil. p. 2. *Nestoriani sunt, qui Diuinitatem pati non potuisse pertinaciter disputant. &c.*

CALVINVS. *Deitas est mortalis: Immo verò aliquando mortua est. &c. Vide meum Luthero-cal. q. 16. Sic & Theopachitae quondam damnati.*

CHRISTVS. Ioan. 17. *Clarificame Pater apud te ipsum claritate, Immortalitatis, quam habui prius, quam mundus esset, apud te. Hinc Hebr. 13. IESVS Christus heri, & hodie, & in secula.*

2. *Quin & nos, Rom. 6. Si mortui sumus cum Christo, Homine homines, credimus, quia simul etiam viuemus cum illo. Scientes, quod Christus resurgens ex mortu-*

is iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur. Quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel: quod autem Vixit, viuunt Deo.

4. XIV. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS Inft. l. 1. c. 13. §. vlt. *Stulte fingitur à Patre continuus actus generandi.*

CHRISTVS. *Ego verò æternam de me praedico generationem Ioan. 8. Antequam Abraham fieret, ego sum. Nam, Prou. 8. Ab aeterno ego ordinata sum, sc. Sapientia genita. Vnde Michas. 5. Egredessus eius ab initio à diebus aeternitatis. &c. Heb. 13. Et in secula Deus.*

Quò nefandius negant Samofateni, Christum fuisse ante Mariam: Sic & Photinus, apud Baron. anno 357.

QVÆSTIO VII.

Qualis sit Christus Deus Luthero-calvinisticus?

XV. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS contra Nebul. respon. ad propos. 7. *Deus vult fieri, quae fieri verat.*

CHRISTVS. *At Volo, iubeo vos orare: Mat. 6. sed libera nos à Malo. Ioan. 12. Ignem charitatis veni mittere; & quid volo, nisi ut accendatur. Mat. 20. An non licet mihi, quid volo, facere? At Veni destrucere opera diaboli.*

XVI. ANTICHRISTIANISMVS.

ZVINGLIUS, *Deus est tyrannus. &c. Vide in Luthero-cal. q. 18.*

CHRISTVS, *At Mat. 11. Discite à me, quia mitis sum & humilis corde. Matt. 9. Misericordiam volo; & non sacrificium. Ideo Nolo mortem peccatoris; sed ut conuertat. &c.*

XVII. ANTICHRISTIANISMVS.

CAL-

CALVINVS contra Libert. c. 14. Qui Deum faciunt autorem scelerum, Deum transformant in diabolum. At agit id Caluinus.

CHRISTVS. Ioan. 12. Ego demonium non habeo; sed honorifico Patrem meum. Mat. 21. Quomodo potest Satanas satanam eijcere? Mat. 6. Non potestis Deo seruire & Mammonæ. Et ego similis satanæ, autor essem scelerum?

XVIII. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS Inst. l. 1. c. 17. §. 8. Deus armat diabolum in nos. Ibid. c. 18. §. 2. Dæmon tantum minister est Dei. Ergo Deus peior diabolo erit.

CHRISTVS. Luc. 18. Magister Bone. &c. Quid me dicis Bonum? Nemo Bonus, nisi solus Deus. Et Ego ipse tam bonus sū: Mat. 9. Vt non venerim vocare iustos, sed peccatores.

XIX. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERVS in Isa. 9. Dei filius est Virtus Patris; non Deus: nam vocem DEVS expunxit. In Gen. 1. Est instrumentum Patris in operand. Ergo minor Patre.

CHRISTVS. At Ioan. 5. Patrem suum dicebat Deum, Aequalem se faciens. Ioa. 10. Ego & Pater Vnum sumus. 1. Ioan. 5. Simus in Vero Filio eius: Hic est Verus Deus, & vita aeterna.

XX. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERVS lib. contra Latomum: Anima mea odit *μωσῆν* vocem hanc, cum recipiā.

CHRISTVS. At Ioan. 1. Credo Domine, quia tu Es Filius Dei. Mat. 16. Tu es Christus Filius Dei. Ioan. 3. Scimus, quia à Deo venisti. Exod. 3. Ego sum *ὁ ὢν*, qui sum, & *εἶσα*.

XX. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS Harm. in Ioan. 1. Christus non fuit ab æterno: sed tum fuit, cum Deus à populo suo inuocari nomine Patris coepit. Vide Luthero-cal. q. 20.

CHRISTVS. At Ioan. 5. Sicut Pater habet vitam ut in semetipso: sic dedit & Filio vitam habere in semetipso. At Pater habet

eam ab æterno. Ergo Ioan. 1. Et verbum erat apud Deum in principio. ibid. Vngentus, qui est in sinu Patris. Quare Christum esse Deum ab æterno necesse est.

XXI. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS: Christus est *ἀὐτὸς ὁ Θεός*, Deus ex se ipso, non Deus de Deo Patre. &c. Vide Luthero-cal. q. 21.

CHRISTVS. Quia, Ioan. 5. Pater dedit Filio vitam habere in semetipso: Ideo, Ioan. 6. Ego viuo propter Patrem. Quod si dedit mihi vitam, sicut Pater habet vitam in semetipso, non sicut creatura; certe dedit & Essentiam.

2. Deinde, Mat. 11. Omnia tradita mihi sunt à Patre meo: Cur non & Essentia?

3. Sanè, Ioa. 7. Ego scio eum; quia Ab ipso sum. Et Ioan. 8. Sicut docuit me Pater, loquor in mundo. Dedit omnem scientiam, dando Essentiam, ait Augustinus.

III. DE CHRISTO HOMINE.

QVÆSTIO VIII.

In Christo num Dua sint Persona, & Vna Natura? An contra?

XXII. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINISTÆ ex Caluino cum Beza: Semper duas in Christo Personas ponunt, siue Vniones hypostaticas: & sic Personaliter Christus homo à Deo distinctus est. Vide in mea Genealog. q. 9. de Nestorianismo tali plura luculentè.

CHRISTVS. 1. Ioa. 3. Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis qui est in cælo. Ecce tibi vnum eundemque esse Filium Dei; & Hominis:

B cate-

cæteroquin falsum foret filium Dei descendisse de cælo.

2. Ioan. 10. *Ego & Pater Vnum sumus*: Quod sanè conuenire nequit Humanitati illius. Nec enim Pater est homo factus. Et ego, qui id loquor, sum Filius Dei. Ioan. 9. *Credis in Filium Dei? Respondit ille: Quis est Domine, ut credam in illum? Dixit illi IESVS; Et vidisti eum, & qui loquitur tecum, Ipse est. At ille ait: Credo Domine: Et procedēs adorauit eum.* Non poteram apertius declarare, vnā esse Personam Filium Dei, & filium hominis.

3. Mihi Vni acclamabat Thomas, Ioan. 20. *Dominus meus, & Deus meus!*

4. Matt. 16. *Quem dicunt homines esse Filium hominis?* Alijs alium dicentibus, respondit Petrus: *Tues Christus Filius Dei viui.* En vterque persona est eadem.

5. Sicut & Luc. 1. *Ideoque & quod nāscetur, ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei:* At est homonatus, idemque Deus; naturæ duæ, sed vna persona.

6. Ioan. 1. *Verbum caro factum est*, in persona vna: sicut Dauid factus est Rex; vbi vna est, non duæ personæ.

XXIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LYTHERANI, ex Luthero cum Btentione: *In Christo duplex est Diuinitas, vna Æterna, altera Humanitatis communicata: Et hæc supra & extra omnes creaturas collocata, quam à creaturis longe abest Deus ipse.* De hoc Eutychnismo vide in meo *Luthero-calui. p. 1. q. 22. & Genes. q. 9.*

CHRISTVS. Duæ mihi Naturæ insunt, Quia Ioan. 3. *Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius hominis, qui est in cælo.* Hæc loquens cum Nicodemoram vtiq; homo; & me tamen de cælo descendisse fatebat, esseque adhuc in cælo, scilicet qua Deum: Vnde duo Esse in Vno necesse erat; sed

Naturâ duo, vnum Personâ.

2. Ioan. 5. *IESVS soluebam sabbatum,* vt homo; *sed etiam Patrem meum dicebam Deum, æqualem me faciens Deo Deus.* Et tamen, Ioan. 10. *Ego & Pater vnum sumus.* Idque saluo isto, Ioan. 14. *Pater maior, diuinitate sua & mea, me est,* homine.

3. Ita Ioan. 8. *Antequam Abraham fieret, ego, qui loquor homo, Deus sum.*

4. Vnde Petrus Act. 1. *Dextera Dei exaltatus,* qua homo & creatura, effudit hoc donum Sp. Sancti, quâ Deus. En, naturæ duæ; & tamen Vnus id effundebam. Cætera vide in *Genes. q. 10.* Et in *Luthero-calui. q. 23.*

QVÆSTIO IX.

Quid carni Christi communi: aut Deus?

XXIV. ANTICHRISTIANISMVS.

LYTHERANI. *Vnio Hominis ad Deum in Christo, consistit in communicatione Attributorum facta Humanitati: Et ea Realis.*

CALVINISTÆ aiunt, *Verbalis:* Sic tamen, vt ea non sit de essentia Vnionis. Vide in *Luthero-calui. q. 23. 24.*

CHRISTVS. Testatus iam sapius fui, vnā inesse mihi Personam, Naturas duas, Vnitatis, non confusas, neque in sese conuersas: Sed *Verbum caro factum est*: non Caro verbum facta est, id est, verbum communicauit suam Hypostasin Humanitati; non hæc suam Verbo.

Sicut Ioan. 10. *Ego & Pater vnum sumus* in Essentia, duo in Personis: ita Deus & Homo Vnum sunt in hypostasi diuina sola: non in humana; Hinc Realis Communicatio Idiomatum facta est,

hypo-

hypostaticè; Non essentialiter, Neque accidentaliter.

XXV. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERANI. Christi Humanitas; utpote, ad dexteram Dei exaltata super omnia creata; est vbiq; perinde, vt Diuinitas. Vide *Luthero-cal. q. 26.*

CHRISTVS. Istud è diametro repugnat S. Scripturis meis.

1. Quæ dicunt Me Hominem alicubi non fuisse. Vt Ioan. 11. *Lazarus mortuus est: &c. quia non eram ibi.* Matth. vlt. *Non est hic surrexit.*

2. Illis, quæ esse vbiq; asserunt. Vt Iere. 25. *Cælum & terram ego impleo.* Pf. 138. *Quo ibo à spiritu tuo?*

3. Illis, qui me Deum & Hominem esse docent supra.

XXVI. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERVS. Necessè habes Christi carnem adeo longè extra creaturas ponere, quam longè Deus ipse extra illas est.

Scvvenkf. Est Deus verus. Anabaptistæ, Est ex substantia Patris in vterum Virginis allata caro Christi. Vide meum *Luthero-cal. q. 27.*

CHRISTVS. Mat. 1. *Liber generationis Iesu Christi filij Dei, Filij Abrahæ.* &c. quæ genealogia veri est hominis. Lu. 1. *Ecce concipies in utero, & paries.* &c. i. ait Ambr. l. de Incar. c. 9. *Habuit de suo Virgo, quoad traderet; non alienum dedit mater.* Matt. 21. *Quid vobis videtur de Christo, cuius filius est? Dicunt, David, id est, homo hominis. Fili David miserere. Vereque Pilatus; Ecce Homo.* Atque ita & post ascensionem Christus dicitur, *Filius hominis*, in Scripturis.

QVÆSTIO X.

Num quæ inerat Anima Christi imperfectio Scientiæ.

XXVII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERVS, & CALVINVS notam ignorantie Christi multiplicem impingunt; adeoque, quam Gnostici, & Nicolaitæ, indigniorem. Patet in meo *Luthero-cal. q. 28.* & *Genealog. q. 11.*

CHRISTVS. De me testati secus Prophetae sunt, ceterique plures.

1. Isa. 11. *Requiescet super eum Spiritus Domini, Sp. sapientiæ.* Idemque 61. *Spiritus Domini super me, eò quod vnxit me.* Psal. 44. *Vnxit te Deus, Deus tuus.* Act. 10. *Vnxit eum Dominus Sp. Sancto & Virtute.* Hoc verò fieri nequijt, nisi in Conceptione. Nam quid est, Isa. 11. *Virga florens*, nisi B. Virgo concipiens, cuius fructus Christus, id est, vnctus?

2. Sin' autem ætatis anno XXX. primum vnctus fuisset; errasset Angelus dicens: Luc. 2. *Natus est vobis hodie saluator, qui est Christus Dominus*, id est, vnctus.

3. Adhæc Ioan. 1. *Verbum Caro factum est.* &c. *plenum gratiæ & veritatis.* Idque in limine vitæ mortalis: non igitur dilata fuit sapientia Christi ad vsque XXX. ætatis annum. Vnde bene S. Aug. l. 15. de Trinit. ca. 26. *Absurdissimum est dicere Christum anno XXX. accepisse sp. Sanctum; cum eius Praecursor accepit in utero matris suæ.* Luc. 1.

4. Demum ait Apostolus meus, Eph. 4. *Vnicuique nostrum data est gratia, secundum mensuram donationis Christi.* At verò, Col. 1. *In eo sunt omnes thesauri scientiæ & sapientiæ Dei.* Ideo Petrus, Ioan. vlt. *Domine, tu omnia nosti.*

5. Et fatentur omnes in Ioan. 1. De plenitudine eius omnes accepimus.

6. Quid quod Lucas 6. ait: *Ipse sciebat cogitationes eorum.* Ioan. 2. *Eo quod ipse nosset omnes.*

QVÆSTIO XI.

Christus an sit verus Deus; verus Homo; idemque Adorandus?

XXVII. ANTICHRISTIANISMVS.
1. **D**EVM esse perfectum IESVM, abnegant iuxta LUTHERANI & CALVINIANI.

2. Atque iidem & istud, Verum esse Hominem, plenè confiteri tergiverfantur.

3. Adorare verò horrent etiam. Vide in meo *Luthero-calui*. p. 1. q. 35. & 36. Inque *Genealog.* 9. 12.

I. CHRISTVS. Pater est, qui testimonium perhibet de me, & ipse clarificat me. Qua causa, Mat. 3. *Ecce vox de cælis dicens: Hic est Filius meus dilectus.* &c. Idem Mar. 11.

2. Et verè, Luc. 2. ait *Angelus ei: Ne timeas Maria, inuenit enim gratiam apud Deum: Ecce concipies, & paries Filium, & vocabis nomen eius IESVM.*

3. Verè Dæmonium, Mar. 5. *Quid mihi & tibi IESV Fili Altissimi?* 1. Ioan. 3. *In hoc autem apparuit Filius Dei, ut dissoluat opera diaboli.*

4. Verè Martha, Ioan. 11. *Vtique Domine, Ego credidi, quia Tu es Christus Filius Dei viui, qui in hunc mundum venisti.*

II. CHRISTVS. Verus Homo venturus sum à Patre promissus, Ezech. 13. *Suscitabo super omnes Pastorem unum, seruum meum Dauid.* Atqui, Ioan. 10. *Ego sum Pastor bonus.* De quo meus Vicarius, 1. Pet. 5. spondet; *Cum apparuerit Princeps Pastorum, percipietis immarcescibilem glorie coronam.* Deque me percunctante, *Christus cuius filius erit?* responderunt Pharisei. *Dauid.* Denique 1. Ioan. 4. *In hoc cognosci-*

tur Spiritus Dei: Omnis spiritus, qui confiteatur IESVM Christum in Carne venisse, ex Deo est. &c.

III. Quin ADORANDVS sim, nihil dubitabant, Mat. 14. *qui in nauicula erant; venerunt, & adorauerunt Eum, dicentes: verè Filius Dei es!* Nihil tres Magi dicentes, Mat. 2. *Venimus adorare eum.* &c. *Et procidentes adorauerunt eum.* Nihil leprosus, Mat. 8. *qui veniens adorabat eum.* Hæsitabat nihil Syrophænis, Mat. 15. *quæ venit & adorauit eum dicens: Domine adiuua me.* Cæcus ille natus, sed illuminatus, & interrogatus, Ioan. 9. *Tu credis in Filium Dei?* Quærebat: *Quis est, Domine, ut credam in eum?* ait IESVS: *Et vidisti eum; & qui loquitur tecum IPSE est.* At ille dixit: *Credo Domine: Et procidens Adorauit eum.*

QVÆSTIO XII.

An Christus fuerit defectuosus, Deus mortuus, infernique perpeffus penas.

XXVIII. ANTICHRISTIANISMVS.
LUTHERVS in Pl. 16. Ienensi tom. 2. *Christus verè ad infernum, secundum Totam Personam descendit, & ibi peccatorum nostrorum, in ANIMA & Corpore, penas luit.*

CALVINISTÆ immaniora. Vide in meo *Luthero-calui*. p. 1. q. 52. & 42.

CHRISTVS. 1. Dixi in Psalme, 114. *Anima mea in manibus meis semper.* Atque tamen, *tristis fuit Anima mea usque ad mortem; non tamen in mortem: Et tunc ceppi pauere & tædere; Non tamen desperare. Quin obuiam processeris, & dicto, Ego sum; abierunt retrorsum.* Enimverò, Ioan. 10. *Ego pono animam meam, & iterum sumam eam. Nemo tollit eam à me.* &c. *Potestatem habeo ponendi eam.* Hoc Iudæi non intelligebant; uti nec Luthero-caluinistæ.

2. Accedit, Scripturam Apostolorum testari, sanguine & morte mea stare mihi redemptionem mundi non Animam, Nisi hac sensitiuam, id est, vita mortali: Obedientiam, Charitati adscribitur meum filius vindicata mortalium. Vt Phil. 2. *Factus est obediens.* &c. Eph. 1. *In quo habemus redemptionem per Sanguinem eius.* Bell. l. 4. de Christo. c. 8.

XXIX. ANTICHRISTIANISMVS.

Pertinet Moribus & nomine ad Diuinitatem. &c. Ita LUTHERANI pariter ac Calvinista in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 16. & 43.*

CHRISTVS. *Malac. 3. Ego Dominus, & non mutor, minus patior.* Et Ioan. 5. *Pater meus usque modo operatur, & Ego operor: non patimur.* Quia 2. Tim. 6. *Deus solus habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem.* Et quis resistit ei, & pacem habuit. Mat. 28. *Mihi autem data est omnis potestas, in celo, & in terra.* Proinde Ioan. 5. *Quacunque Pater facit, haec & Filius similiter facit: patitur neuter quicquam; aliorque cunctis, 1. Tim. 6. Lucem habitat inaccessibilem.* Inprimis Ego *Filius sapiens, gloria Patris sum;* 1. Pet. 1. *In quem desiderat Angeli prospicere.*

XXX. ANTICHRISTIANISMVS.

Defectus & multos & graues imponunt Christo, qui sese Euangelicos iactant, & impiis Reformatos. Vide in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 44.*

CHRISTVS. Idem Scribis & Pharisaeis vsu venit, per praedicationis meae decursum, In Doctrina legem eis soluere dicebar, docereque noua. &c. In Vita, peccatores suscipere, & manducare cum eis. &c. In Miraculis, per Beelzebub operari. &c.

In Passione vociferati sunt multas calumnias; & tamen a Iuda ipso pronun-

ciabar *Innocens;* a Pilato eiusque vxore, *Iustus,* addente; *Non inuenio causam in illo:* a Centurione, *Verè hic homo Filius Dei erat.* &c. Quare *Quis ex vobis arguet me de peccato: ita Praecursor; Ecce Agnus Dei, qui tollit peccata mundi: non qui cumulat, & peccata peccatis adijcit, &c.*

QVÆSTIO XIII.

An & quis sit Infernus, ad quem descendit IESVS.

XXXI. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINISTÆ contendunt istud, *Descendit ad inferos;* explanationem istius esse, *Sepultus est: Vt negent ad inferorum loca descendisse Christum; sed eius sepulcrum fuisse infernum.* Vt ostendi in *Luthero-cal. p. 1. q. 53.*

CHRISTVS. Mat. 11. *Et tu Capharnaum usque ad caelum exaltaberis? Usque ad infernum descendes,* id est, ab extremo altissimi ad extremum profundissimi: at sepulchra in extrema terra sedent.

2. Deinde *Epulo sepultus est,* Luc. 16. & clamabat, *Crucior in hac flamma.* At haec non est asseruatricum corporum, sed absumptrix: Neque terrena flamma; sed tartarea, est animarum edax & torrix. Neque *chaos firmatum est* vllum, caelos inter ac terras; sed Inferos; unde *non est redemptio,* vt valeant superas remeare sub auras.

3. Adde, quod, *quem diligebat IESVS:* is vidit non inuentos, qui soluerent librum, *nec in celo, nec in terra, nec sub terra.* id est in inferno infra, non intra terram positos: Cadauera autem quid aperirent librum? Et Phil. 2. *In Homine IESV omne genua flectetur Caelestium, Terrestrialium,*

& Inferorum. Neque hoc esse cadauerum potest; sed debet Spirituum & mortalium esse.

4. Ergo, Eccl. 24. Dixi: Penetrabo omnes inferiores partes terra, & inspiciam omnes dormientes, & illuminabo omnes sperantes in Domino. Sic & feci, Mat. II. Sicut Ionas fuit in ventre ceti. &c. Vbi S. Hier. in c. 2. Ionæ: Sicut cor in medio est animalis: ita infernus in medio terræ esse perhibetur. Quo circa, Rom. 10. Ne dicas in corde tuo; Quis descendet in Abyssum, id est, Christum à mortuis reuocare? Quis ascendet in caelum, id est, Christum deducere? Omnino, Eph. 4. Qui ascendit, Ipse est, qui & descendit in inferiores partes terræ.

QVÆSTIO XIV.

An & quatenus descendit, exhaustisque
Limbum IESVS?

KXXXII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTÆ negant Christum personaliter ipsum descendisse ad inferos; sed solum vi & effectu virtualiter:

2. Quod extinctam quoque Animam Christi; adcoque Diuinitatem ipsam mortuam fuisse velint.
3. Ac solum in sepulcro Corpus iacuisse:
4. Ideo Sepulcrum dici infernum oportere. Hæc requisita patent in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56.*

CHRISTVS. Multa isthic inuoluntur infanda: quibus præcedere Antichristianismo sat responsum est,

1. Nunc quoque sat pro mea essentiali apud inferos præsentia, atque in persona mea loquutus est & Psaltes, 15. & Petrus, Act. 20. Non derelinques Animam meam in inferno, Et I. Petrus.
3. Er. & impossibile eum teneri. Quin ibid. 45. qui in carcere erant, Spiritibus Prædicant

personaliter. Quam in sententiam duxit, adstrictosque omnes tenuit Sanctos Patres Traditio constans.

2. Quæ ipsa simul attestantur nec Animam meam, neque Diuinitatem extinctam, vel extingui vnquam potuisse. Quia vino ego dicit Dominus: Ioan. 8. Ego sum via, vita & veritas; Ioan. 6. Qui manducat me, viuet propter me; & Non morietur in æternum. Ideo Petrus aiebat, Verba vita habes, ad quem ibimus? Iterum idem cum Martha: Tu es Filius Dei viui. &c.

3. Qui solum in sepulcro Corpus meum iacuisse fabulantur, ij habent iudicium suum ex me per eum, quem diligebam: I. Ioan. 4. Omnis Spiritus, qui soluit Iesum, ex Deo non est: & hic est Antichristus, de quo audivis. Soluunt ij separatque à Corpore mortuo Deum viuente in sæcula, & absorptricem mortis Animam viuente meam.

4. Sepulcrum verò infernum nec esse valere, nec dici oportere, in parabola diuitis Epulonis, Luc. 16. Sepulti, & tamen in tartaro cruciati flammis; manifeste declarau. Vide in *Genealog. pa. 1. q. 16.* & in *Luthero-caluin. p. 1. q. 51. 52. 53. 54. 55.*

KXXXIII. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINISTÆ Limbum Abnegantes, siugunt ante Christum Incarnatum, S. Patres, & post Christi reditum ad caelum Sanctos: in caelis degisse ac degere;

2. Sed in Atrio caeli, ac Sub ara conditos præstolari. Vide in mea *Genealog. p. 1. q. 17.*

CHRISTVS. 1. Qui limbum Patrum negant, me abnegant veritatem, qui dixi Luc. 16. Factum est autem ut moreretur mendicus, & portaretur ab Angelis in Sinum Abraha. Nunc autem hic consolatur. Ac iterum, Mat. 12. Quomodo potest quis-

quisquam intrare in domum Fortis, & Vasa eius diripere, nisi alligauerit prius Fortem, & tunc Domum illius diripiet: Id est, Heb. 2. Ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis imperium, id est, diabolum, & liberaret eos; ut timore mortis per totam vitam erant obnoxii seruituti.

Quos illos? Exposuit Paulus Colof. 2. Expolians Principatus & Potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso. Idem manifestius, Eph. 4. Ascendens Christus in altum captiuam duxit captiuitatem, dedit dona hominibus: Illud nimirum erat; quod acclamaba tibi Zacharias. c. 9. Tu quoque in Sanguine Testamenti tui emisisti vinctos tuos delacu, in quo non est aqua. Ea causa, Apoc. 1. Ego sum primus & nouissimus, & Vltimus, & fui mortuus: & ecce sum. viuens in secula seculorum; & habeo clauis mortis & inferni.

2. Quare in caelis S. Patres degisse meum ante Ascensum minimè potuerunt. Quibus accedit, Ioan. 3. quod Nemo ascendit in caelum, nisi qui & descendit de caelo. Et quidem ille Ego sum, nolite timere. Quo rectius orauit Iatro: Luc. 23. Memento mei, quando veneris in regnum tuum. Cui & respondi: Hodie mecum eris in paradiso beatificæ visionis ac fruitionis Mei.

Sanctè optabat ille meus Phil. 1. Cupio dissolui & esse cum Christo: Quia sciebat, 2. Cor. 15. dicens, Si terrena nostra habitatio dissoluatur, domum habemus non manufactam, conseruatam in caelis.

Vbi? In atrio, aut sub altari? Minimè verò. 1. Cor. 13. aiebat idem. Videmus nunc per speculum in enigmate; tunc autem Facie ad Faciem. &c.

Quia, 2. Cor. 3. Vbi Spiritus Domi-

ni, ibi libertas: (Dominus autem Spiritus est) Nos verò omnes reuelata facte gloriam Domini specularantes, in eandem Imaginem, transformamur. à claritate in claritatem, à Domini spiritu. Tales vidit testis meus in caelo fidelis, Apoc. 7. Amictus solis albis, qui sunt ante Thronum Dei, & seruiunt ei die ac nocte in templo eius. &c. Et sequuntur Agnum, quocumque ierit.

QVÆSTIO XV.

Num qua sua Passione Christus meruerit Sibi, & qua nobis?

XXXIV. ANTICHRISTIANISMVS.

UTHERANI & maxime CALVINISTÆ, Nihil sibi quicquam. Vide in Luthero-caluin. quest. 58.

CHRISTVS, Multum per omnem modum conditionemque merito necessariam.

1. Et quidem CORPORIS GLORIAM. Luc. 24. Oportuit namque Christum pati, & SIC intrare in gloriam suam. Sic & Apostolus meus, Phil. 2. Humiliauit semetipsum &c. PROPTER QVO D exaltauit eum Deus. Aug. tract. 104. in Ioan. Humilitas claritatis est meritum; claritas humilitatis est premium: Sed hoc factum est in forma seruiti. Ac iterum ille, Heb. 2. Videmus IESVM. PROPTER Passionem mortis, gloria & honore coronatum. Quocirca mihi supplicanti respondit Pater, Ioan. 17. Clarificaui, & iterum clarificabo. Hinc vidit & audiuit Ioannes, Apoc. 5. Dignus est Agnus accipere Diuinitatem, sc. vt cognita ab omnibus honoretur.

2. Merui Resurrectionem, Quia de torrente bibi: Propterea exalt. &c. Iuxta Ps.

138. Tu cognovisti Sessionem meam & Resurrectionem meam.

3. Merui Ascensionem. Ioan. 3. Nemo enim ascendit in calum, nisi qui descendit. Eph. 4. Quid est quod ascendit; nisi Quia prius descendit?

4. Merui exaltationem Nominis, ceu prædixit Isaias. c. 52. Exaltabitur & eleabitur, & sublimis erit valde.

5. Merui Iudiciariam Potestatem, Iuxta Iob. c. 36. Vatem meum. Causa tua tanquam impij iudicata est Causam, iudiciumque recipies. Ioan. 5. Neque enim Pater iudicat quemquam; sed omne Iudicium dedit Filio. Et Dedit illi iudicium facere, Quia Filius Hominis est.

6. Merui Dominium omnium. Vnde testis meus fidelis: Rom. 3. Christus in hac mortuus est & resurrexit; ut vivorum & mortuorum dominetur.

I nunc CALVINE, & percunctare Inst. l. 2. c. 17. §. 6. Quibus meritis assequi potuit homo, ut Iudex esset mundi, Caput Angelorum, atque ut potiretur summo Dei Imperio?

XXXV. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANI, Omnes, fideles & infideles, ac etiam reprobi Dominica sunt passione saluati; etsi propria nequitia condemnentur. Hefhusius limitat sic: Liberati à diabolo sumus; ac certe non redempti.

LUTHERO-CALVINISTÆ. Tecta, aiunt, nõ sublata, sunt peccata. Vnde optima quæ que opera nostra sunt spurcitia. Vide in meo Luthero-calv. q. 59.

CHRISTVS. I. Verè de me dixit Baptista meus, Ioan. 1. Ecce Agnus Dei, Ecce qui Tollis peccata mundi.

2. Verè dixi de Magdalena, Luc. 7. Dimissa sunt ei peccata multa, quia dilexit multum.

3. Et ego, Mat. 8. Videns fidem illorum, dixi Paralytico: Confide mihi, remittuntur tibi peccata tua. Sic & Mat. 2. v. 5. Luc. 5. v. 20.

4. Verè Angelus, Mat. 1. Vocabis nomen eius IESVS: Ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum.

5. Et iterum Ego resurgens, inquam: Luc. 24. Sic oportebat Christum pati & resurgere, & predicari in omnes gentes, scilicet remissionem peccatorum. Vnde Petrus, Act. 2. ait ad illos: Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum in nomine IESU Christi, in remissionem peccatorum. Sed nunquid & à Pœnis, Satanæque laqueis ac potestate vos ereptos auferui?

XXXVI. ANTICHRISTIANISMVS.

Luthero-calvinistis necessaria incumbit confessio & concessio penarum, peccatis debitatum; quod eæ scilicet; permanentibus culpis, etsi obrectis & non imputatis; item permanent: sitque nostri Redemptio à potestate diaboli talis, qualis Remissio peccatorum: scil. Imputatitia vtraque, non vera, non realis: Vt quos, non Filius, sed misericordia Patris PER Filium, non PROPTER Filium, liberarit. Vide in Luthero-calv. p. 1. q. 60.

CHRISTVS. I. Ego verò vocaui clamans, vocoque, Mat. 13. Venite ad me omnes, qui laboratis, culpis, & onerati estis, pœnarum debitis; & ego reficiam vos liberandos ab vtrisque. Ioan. 7. Quia Totum hominem sanum feci. Quò verius & iustius acclamatum à populo est, Mar. 7. Bene Omnia fecit; non partem solum remissionis ab culpis; sed & alteram Redemptionis à pœnis.

2. Luc. 13. Ecce mulier, que habebat Spiritum infirmitatis, & erat inclinata. &c. Cui dixi: Mulier, dimissa es ab infirmitate tua. &c. Stomachanti Archifynagogo dixi: Hanc alligauit Satanas; & non oportuit solui etiam in Sabbato! Et erubescabant omnes aduer-

aduersarij; & omnis populus gaudebat. Ita sanat animas Dominus à morbis peccatorum; & soluit à vinculis pœnarum.

3. Similiter, Ioan. 8. in adulterio deprehensam, ac pœnæ lapidationis obnoxiam, ab hac pariter ac ab illa liberaui.

Quod vni feci, omnibus feci; hocque amplius. Prout apud Isaiam. 53. prædictum: *Verè languores nostros culpæ, ipse tulit; & dolores nostros pœnarum ipse portauit. Et huic omnes propheta testimonium perhibent,* ait Petrus Act. 10. *remissionem pecc. accipere. &c. Col. 1. In quo & habemus Redemptionem,* ab Angelo percussente; & remissionem peccatorum. &c.

QVÆSTIO XVI.

Quatenus IESVS Christus Mediator sit DEI & Hominum?

XXXVII. ANTICHRISTIANISMVS.

STANCATIONI Nestorianizant, tribuentes opera Mediatoris soli Humanitati Christi: Quo duas in Christo Personas distinguunt. Nā opera sū: personarum. Consule hic, quæ dicta sunt in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 22. & 59. 60. 62.*

CHRISTVS. Meam scindere Hypostasim, inque duas distinguere personas; est negare Deum; ac inferre Quaternitatem Personarum in Diuinis. (Quo de nos supra) Omnia verò Mediatoris opera soli homini adscribere; est Deum proferbere ab gloria redemptionis; vt qui ad eam nihil contulisset. Profanum vtrumque est, impium, ac blasphemum. (Huc repete testimonia supra qq. 7. 8. 11. quibus, vt propria causa; adde subiecta.)

1. *Ego, verbum caro factum,* Ioan. 1. *Sum,*

Ioan. 14. *Via, Veritas, & vita; & nemo venit ad Patrem, nisi per me, vnicum Mediatorem; hominem quidem, sed iustum, vnitumque Deo.*

2. Proinde Ioan. 10. *Amen dico vobis, quia Ego sum ostium: Per me si quis introierit, saluabitur per vnicum Mediatorem. Ego animam meam pono pro ouibus meis, id est, morior, quod meri hominis est. Nam, vt ait Aug. tract. 47. in Ioan. Caro ponit animam suam, & caro iterum sumit eam: Non tamen sua Potestate caro; sed potestate inhabitantis carnem. Idcirco ait 1. 3. contra Maximum c. 14. id vt homo loquitur. Mori enim & resurgere hominis est, et si diuinæ potestatis.*

3. Adhæc postquam omnes peccauerunt, & egent gloria Dei; Vnus ego sum, qui peccatum non feci; sed voluntatem Patris mei ego facio: Atque idcirco, Matt. 3. Luc. 3. Mar. 11. *Ecce vox de coelis dicens: Hic est Filius meus Dilectus, in quo mihi complacui, vt in Mediatore; quantum scilicet in cæteris mortalium mihi displicebam. Quæ de causa, Rom. 8. Deus proprio Filio suo non pepercit; sed pro vobis omnibus tradidit illum, vt Mediatorem, & Satisfactorem: quomodo non etiam cum Illo omnia vobis donauit? Plura require in meo *Luthero-cal. p. 1. q. 64. Et in Genealogia. par. 1. quæst. 18.**

XXXVIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTAE Euty-chianifant, & Arianizant. Vide *ibid. q. 65.* Dum enim Mediationis opera tribuunt hæc Humanitati, illa Diuinitati, aliter alia, naturarum cum Euty-chete confusionem inducunt: Dumque passam, Patrique supplicem & Sacrificam Christi asserunt Diuinitatem, Arij sectam profitentur. Vide in *Luthero-cal. p. 1. q. 64. Et in Geneal. Luthero-cal. p. 1. q. 18.*

C

CHRI-

CHRISTVS. I. Cùm Ego & Pater unum sumus; unum ipsi sibi nequit supplicare.

2. Cùm Ego in Patre, & Pater in me sit, idem sibi esse ipsi mediator haud valet: Quia, Ephes. 2. Gal. 3. Mediator vnus non est; Deus autem vnus est. Nefandè igitur Aut Vnus Deus scinditur in supplicem sacrificumque minorem alterum; Aut cum Deo confunditur Mediator & commiscetur. Quare quam parum Deus esse sibi Mediator potest; tam parum & opera Dei propria esse Mediatoria queunt.

3. Cum autem Opera Diuinitatis sint indiuisa, vt, quod vna Persona facit, idem peragat & altera, & tertijs; idcirco Diuinitas Christi Mediatricem agere nequit, quin simul & Pater & Sp. Sanctus sui esse dicantur Mediatores. Quis autem mortalium; (quantò minus Deus?) sibi supplicat ipsi sacrificatue sibi? Quapropter, 1. Tim. 2. Vnus Deus, idemque Trinus; Vnus & Mediator Dei & hominum, sc. Vnigenitus Virginis vnitus vnigenito Patri, Christus Iesus, innocentijs supra hominem; humanitate infra Deum; officio Mediator homines inter & Deum.

IV. DE CHRISTO GLORIOSO.

QVÆSTIO XVII.

Quis modus Dominica fuerit resurrectionis?

XXXIX. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANIS VBIQVETARIIS nullus, nisi vbi-quetarius inuisibiliter; at apparenter, ibi, vbi se-lic Dominus præbuit adspectandum.

2. Cæteris cum SMIDELINO Lutheranis, Caro Christi seipsam excelsa credenda est. Vide in Luthero-calui. p. 196.

3. CALVINISTIS verò seipsum in vitam reuocare non potuit: Patris opus operam; item & Angeli qui lapidem reuolueret.

4. Effusum verò Sanguinem resumisse Dominum, vesania est dicere.

5. Sepulcro clauso non magis, secusvè exiuit, quam foribus clausis intrauit ad Discipulos.

CHRISTVS. I. Veram resurrectionem meam testati sunt Angeli Matt. 28. &c. Surrexit, non est hic: Videte locum. Et mulieres: Dominus surrexit verè. Et Ego, Ioan. 20. Quia oportebat eum à mortuis resurgere.

2. Vi propria relurrexi diuina; non carnis. Quia, Ioan. 6. Spiritus est, qui viuificat: Caro non prodest quicquam. Neque tamen mea Rom. 4. Caro vidit corruptionem.

3. Neque etiam profusus Sanguis; iuxta Pl. 15. Non dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Pretioso sanguinis pretio quid Sanctius? Vt cui Deus sese vnuerit semel, æternumque permansit eidem adeo hypostaticè Vnitus.

4. Vi mea ipsius Dei diuina surrexi: Quippe sic futurum prædixi. Ioan. 2. Soluite Templum hoc, & in tribus diebus reedificabo illud. Ioan. 10. Nemo tollit animam meam à me: Ego ponam eam, & iterum sumo eam. Ego autem, & Pater Vnum sumus, & Vnus Deus verus, Act. 10. Me igitur suscitauit DEVS tertia die, & dedit manifestum fieri.

5. Ioan. 5. Non legistis, Exo. 3. Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Iacob? Non est Deus mortuorum, Luc. 20. Sed viuen-

viuentium. Qua causa: Sicut Pater suscitatur mortuos, & viuificat: Sic & Filius, quos vult, viuificat. Nolite mirari hoc. &c. Ioan. 11. Ego sum Resurrectio & Vita; qui credit in me non morietur in aeternum. Credis hoc? Isa. 26. Expergiscimini, & laudate, qui habitatis in puluere; quia Ros Lucis Ros tuus Christus IESVS.

6. Sepulcro demum clauso exiti; Sicut & ex Vtero clauso; Et foribus clausis ad discipulos intraui; Et caelos ascendens penetraui; Et aquis inambulauit; Et post resurrectionem cum discipulis manducaui; Ac in via, Emaunta usque, de resurgente disputauit: &c. Omnia corpore vero; ceu incredulo Thomae ac vniuersis demonstraui.

QVÆSTIO XVIII.

Qualis fuerit ascensio Christi?

XL. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERANI. Christus ter in caelum ascendit, bis verè, in Conceptione & morte: imaginariè coram discipulis in monte. Que ascensio fuit solam Dispartitio, & ne pilum larum a terra recessit.

CALVINISTÆ duo asserunt, 1. Christum non fuisse primum ascendentium.

2. Sanctos Patres diu antè incoluisse polos.

CHRISTVS: Omnes prophetae prouiderunt; viderunt Ascensionem Apostoli, ac testati sunt. Vt Psaltes. 17. Ascendit super Cherubim, volauit super pennas ventorum. Psal. 46. Ascendit in iubilato.

2. Et primus quidem, Micheæ 2. Ascendit pandens iter ante eos. Isa. 63. Ille formosus in stola sua, gradiens in multiudine fortitudinis sue. Namque Ioan. 3. Nemo in

caelum ascendit primus, nisi qui descendit de caelo.

3. Verè ascendi, non imaginariè; Sicut prædixi; Ioan. 6. Cum videritis Filium hominis Hominem localem, mobilem, ascendentem ubi erat prius secundum Diuinitatem immobilis, illocalis. Et quidem Act. 1. **VIDENTIBVS** illis eleuatus est, & nubes suscepit eum ab oculis eorum.

4. Ad hæc ex terris & humanis abiit ad Patrem meum, & Patrem vestrum; sicut expediebat vobis, vt irem: Ioan. 16. Nisi enim abiissem Paraclytus ad vos non venisset. Itaque meus Lucas c. 24. rem dixit: Cum benediceret illis, recessit ab eis personaliter, & scirebatur in caelum propria virtute diuina. Simul, Eph. 4. Ascendens in altum captiuam duxi captiuitatem, & dedi dona hominibus septiformis Spiritus promissi. Quare sanctè monet Vas meum electionis, Heb. 4. Habentes ergo Pontificem magnum; qui penetravit caelos, **IESVM Filium Dei**, teneamus confessionem spei nostræ.

5. Et verò quia super omnes eram, super omnia quoque me ferri oportuit: vt omne genu mihi flecteretur etiam Cælestium; & sub me incuruarentur, qui portant orbem. Vnde Vates: Ascendit super Cherubim, Eph. 4. Ascendit super omnes caelos. Heb. 7. Excelsior caelis factus: Eleuatus ad omne quod est & dicitur Deus. Atque ita conuexum Empyreï caelum, Act. 7. mihi sedes est, terra autem scabellum pedum meorum.

Demum sanctè meus Augustinus li. de fide & Symb. c. 6. ita docet. Credimus Christum in caelos ascendisse. Sed Vbi, & Quo modo sit in calo Corpus Dominicum, curio-

sisimum, & supernacaneum est quarere. Tantummodo in caelo esse credendum est. Non enim fragilitatis est nostrae, caelorum secreta discutere: sed est nostrae Fidei, de Dominici Corporis dignitate sublimia & honesta sapere. Quare & vobis, ait idem in Psal. 85. 122. affectus pietatis esse gradus ascensionis debent. Plura vide in meo Luthero-cal. p. 1. q. 67. 68.

QVÆSTIO XIX.

Sessio Christi ad Dexteram Dei qualis?

XLI. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANI aiunt. Sedet ad Dexteram Dei. id est. Diuinitatem suam Humanitati communicauit, hoc est, eam Deificauit, vt cum Deo Dea regnet Vbi que & sit.

CALVINISTÆ addunt pro explicatione:

1. Sic creatura esse desit;
2. Attamen sedet in secundo gradu, Vicarius Dei Rex;
3. Erat constrictus, vt nusquam se mouere queat;
4. Sed non diutius, nisi vsque ad extremi iudicij diem.
5. Sique talis in terris degeret, prodesset nemini.

CHRISTVS. Infanda hic multa, & pijs abhorrescenda auribus, & indigna Deo. Verè Iob. 37. de Me & istis: *Super omnes caelos ipse considerat. Tu forsitan, Luthero-caluinista, cum eo fabricatus es caelos? Etiam si locutus fuerit homo, deuorabitur. At nunc non vident lucem. A Deo formidolosus laudatio! Dignè cum inuenire non possumus. Magnus fortitudine, & Iudicio, & Iustitia, & enarrari nõ potest. Ideo timebunt eum viri, & non audebunt contemplari omnes, qui sibi videntur esse sapientes. Nam, Prou. 15.*

Qui scrutator est. Majestatis, opprimetur à gloria. Raptus in tertium caelum, 2. Cor. 12. vidit & audiuit, quae non licet homini loqui.

1. Stephanus tamen verè clamauit, Act. 7. *Ecce video caelos apertos, & IESVM stantem à dexteris Dei. Sto, auxiliator agonizantium; Sedeo, Dominator & Iudex omnium: vt bene Ambrosius l. 3. de fide: Christus stat, vt eius Benignitas ostendatur. Sedet, vt eius Autoritas commendetur.*

2. Sicut Isaias, c. 6. prauidit, sic & Michæas, 3. Reg. 22. *Vidi Dominum sedentem super Solium suum, & omnem exercitum caeli assistentem ei à dexteris & à sinistris. Ita Pater meus: Ita & Ego: teste ad Eph. 1. Suscitans illum, me, a mortuis, & constituens ad dexteram suam, in caelestibus super omnem Principatum, & Potestatem, & Virtutem, & Dominationem, & omne Nomen, quod nominatur; non solum in hoc seculo sed & in futuro; & omnia subiecit sub pedibus eius.*

3. Vnde meum folius est proprium sic ibi federe. Hebr. 1. *Ad quem enim Angelorum, (qui tamen creaturarum nobilissimi sunt) dixit aliquando: Sede à Dextris meis: At mihi homini ita meritisissimo dixit. Quin etiam, Ibid. Cum introducit Primogenitum, dixit, Vt adorent eum omnes Angeli Dei.*

4. Hinc is, quem diligebam, testatur, Apoc. 5. *Omnes audiui dicentes Sedenti in Throno, & Agno; Benedictio, & honor, & potestas in secula seculorum. &c. Et ne dubio sit locus, addit. Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & Diuinitatè, id est, acceptam in Incarnatione nunc post Ascensionem manifestare. Quae causa*

causa impense precabatur Psaltes. 79. *Qui sedes SUPER Cherubim, manifestare coram Ephraim. &c.*

Totum illud federe meum complexus edixit Aug. l. 2. de Symb. c. 7. *Sedere ad dexteram Patris est: simul cum Patre habere,*

1. *Gloriam Diuinitatis,*
2. *Et Beatitudinis statum.*
3. *Atque Iudiciariam, Regalemque potestatem:*
4. *Et hoc immutabiliter.*

5. Nihilominus tamen, Mat. 25. *Electi stabunt à dexteris. Quin & sedebunt Apoc. 3. Qui vicerit, dabo ei Sedere mecum in Throno; (non ideo tamen Deificandos:) sicut & Ego vici, & homo non Deificatus, Sedi cum Patre meo in Throno eius. Ita promisi, Luc. 22. Vt sedeat super thronos, iudicantes XII. tribus Israel. Quocirca, Col. 3. Quae sursum sunt, quarite: ubi Christus est in Dextera Dei sedens.*

6. Denique, Act. 1. *Sicut vidistis eum eunte in caelum, sic veniet, Homo Deus Christus IESVS heri & hodie, & in saecula Deus: Hebr. 13. Et quidem necessitate voluntatis propriae, non vlla coactionis Act. 3. Necessè est, usque ad tempus restitutionis omnium, in caelo permanere: scilicet, Pl. 109. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum, occiso Antichristo. Neque ita permanere necessè est, vt nunquam me commouere queam; descendendo etiam in terras fidelibus in τῶν ἀγῶν ἐπιπέσομαι, in escam & potum. Quin, 1. Cor. 15. Nouissime autem visus est & mihi, testatur Apostolus, corporali visione & praesentia. Cui meus ideo Legatus Ananias dixit: Deus praordinauit te, vt Videres Iustum, & audires vocem ex ore eius. 1.*

Cor. 9. *Nonne IESVM Dominum nostrum vidisti Et iterum in Templo Ierofolymis assistens ei, monui: Act. 22. & 23. Constans esto. Sic Petro apparui Romae, percunctanti: Domine, quo vadis? teste Ambr. ep. 32. &c. Item & Polycarpò, dicens: Paratus sum iterum pro hominibus saluandis pati: teste Dionysio ep. 8. &c. Vide Bayum l. 1. Inst. Christianarum ca. 252. Vide & meum *Luthero. cal. p. 1. q. 69.**

QVÆSTIO XX.

An Christus Iudex sit omnium, & Caput Angelorum?

XLII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANIS Iudex is, quem scelerum peragunt omnium reum?

CALVINIANIS multò minus; praesertim Caluino pronuncianti: *Qui Christum per merita consecutum existimant, vt Iudex sit mundi; Temerarij sunt. Vide in meo Luthero-caluin. p. 1. q. 70.*

CHRISTVS. Ego dixi, Ioan. 5. *Pater non iudicat quemquam; sed omne iudicium dedit Filio; vt omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem.*

Et id quidem qua Deus sum vnus cum Patre & Spiritu S. verum etiam qua Homo factus sum, adieci: *Et potestatem dedit ei Iudicium facere, Quia Filius Hominis est.* Non quidem propter conditionem naturae humanae, aduertit Aug. tract. 19. in Ioan. sic enim omnes homines parem eam potestatem habent: Sed meo proprio merito: teste Iob. 36. *Causa quasi impij iudicata est; iudicium causamque recipies.*

2. Dixi etiam Mat. 24. *Tunc parebit signum Filij hominis in caelo, & plangent, & videbunt Filium hominis venientem in nubibus caeli cum virtute multa & Majestate.*

C. 2.

3. Dixi.

3. Dixi iniquo Iudici, Mat. 26. *A modo videbitis Filium hominis Sedentem à dextris virtutis Dei; & venientem in nubi- bus cæli. Iuxta meorum vocem Angelo- rum, Act. 1. Hic IESVS, qui assumptus est à vobis in calum; sic Veniet, quemadmodum vi- distis eum euntem in calum. Iuxta testem Apostolum, 1. Theff. 4. Ipse Dominus in iussu, & in voce Archangeli, & in tuba Dei descendet de calo. Rom. 14. Omnes enim sta- bimus ante Tribunal Christi, & 1. Cor. 5. manifestari oportet, ut referat unusquisque propria corporis, pro ve gestit. &c.*

Causa est, Quia, Apoc. 3. *Ego vici, & sedi in regno Patris mei. Rom. 14. In hoc e- nim mortuus est, & resurrexit, ait de me Apostolus, ut mortuorum & viuorum do- minetur. Quare sic concludit idem Ro. 8. Quis est, qui condemnet? Christus IESVS qui mortuus est, qui & resurrexit, & est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro no- bis. Hi omnes Temerarij erunt Calui- no.*

XLIII. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS In meo Luthero-cal. q. 70. *Qui Christum per merita consecutum existimant, ut sit ca- put Angelorum, Temerarij sunt. Quanto minus Caput Ecclesiæ ipsum prædicabit?*

LUTHERANORVM aliqui negant quicquã sibi Christum meruisse. Vide in meo Luthero- cal. q. 8.

CHRISTVS. 1. Innumeris & factis, & vijs, modisque comprobaui dictum illud Apostoli, Eph. 1. *Ipsam dedit Caput supra omnem Ecclesiam. Vnde confitetur de me Ioannes. ca. 1. De plenitudine eius accepimus omnes, ut membra de Capite; Utque Rom. 8. Primogenitus sim in multis fratribus; Pater meus prædestinavit confor- mes fieri imaginis Filij sui. Ideo, Gal. 3. ipse*

dicor, qui tribuit vobis spiritum: Phil. 3. Qui reformabit corpus humilitatis nostræ confi- guratum Corpori claritatis sue. Inde etiam 1. Cor. 15. Sicut in Adam omnes moriuntur; sic in Christo omnes viuificabuntur. Deni- que Ioan. 10. Ego sum Pastor bonus, &c. Ut sit vnus Pastor & vnum Ouille.

2. De Angelis verò pronunciatum est, de Me Colof. 2. *Qui est Caput omnis Principatus & Potestatis: parque ratio ceterorum est Ordinum angelicorum. Idcirco Mat. 4. Accefferunt Angeli, & mi- nistrabant mihi.*

V. DE SANCTORVM CVLTV.

QVÆSTIO XXI.

Sancti num in calis sint beati?

XLIV. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTÆ Sanctis bea- tam Deivisionem abnegare nil ambigunt; ut quos sub altari (quasi velo nondum scillo, q̄ altare aureum & Arcam diuidebat) ad vsque sæculi consummationem sessitare oporteat. Vide meum Luthero-cal. p. 1. q. 73.

CHRISTVS. Ego Veritas dixi la- troni, Luc. 23. *Hodie mecum eris in paradi- so; Non illo quidem Adami, Gen. 2. & 3. sed in altero, atque etiam beatiore, quã in quem rapui Paulum, 2. Cor. 12. supra tertium cælum. Et hic paradifus bea- torum est Regnum meum, pro quo roga- bat latro iustus, dicens; Memento mei, quando veneris in Regnum tuum, scilicet cælorum, ut bene Theophylactus & Am- brosius exposuerunt.*

Hoc

Hoc in regno gaudent animæ Sancto-
rum, & sequuntur Agnum, quocunque ierit:
Et velè Lymbome secuti sunt SS. Pa-
tres; meæ Diuinitatis & Visione & Fru-
itione Beati. *Qui autem me videt; videt
& Patrem meum.* Iamque Tum, *Hodie* vi-
dit me latro, videbitque sempiternum,
in quem desiderant Angeli prospicere; Non
quod conspectu meo careat; sed quòd
eo insatiabiliter exsatiati eum magis
magisque desiderent in infinitum.

2. Quòd, Eccl. 11. *facilius est coram Deo
in die obitus retribuere unicuique secundum
vias suas;* id quod in spe beatitudinis fie-
bat in veteri Test. at in Nouo reipsa,
Nam ibid. *In fine hominis denudatio ope-
rum eius.*

3. Vnde meus inquit, 2. Cor. 5. *Scimus;
quia, si terræstris domus nostra huius habita-
tionis dissoluatur; adificationem ex Deo ha-
bemus, Domum non manufactam, æternam
in cælis.* &c. *Vt absorbeat, quod mortale est,
à vita.* Et ego dixi, Ioan. 14. *In Domo cœ-
lesti Patris mei mansiones multe sunt, &c.
Et vado eas parare vobis.*

4. Dixi Ioan. 12. *Si quis mihi ministrat,
me sequatur; & ubi ego sum, illic & minister
meus erit.* Hocque amplius: *Si quis mihi
ministrauerit, honorificabit eum Pater meus.*

5. Huc adspirabat votum dicentis:
Heb. 9. *Cupio dissolui, & esse cum Christo:*
Non sub altari, non in cœli atrio; sed in
adito meo clauso, *ubi pueri mei mecum
sunt in cubili;* Luc. 11. *Vbi ego præinctus
ministro illis omne beatitudinis deli-
tium.*

6. Id quod graphicè depingitur istis:
Heb. 12. *Non accessistis ad montem Sion, &c.
fumosum; sed ad Ierusalem cælestem, &
multorum millium Angelorum frequenti-*

*am, Ecclesiam primitiuorum, qui conscripti
sunt in cælis, & spiritus iustorum.* &c.

7. Non sic olim, Hebr. 9. *adhuc prio-
re tabernaculo habente statum, propalata erit
Sanctorum via;* ceu nunc per Me propalata
est. Per quam & Stephanus, Act. 7. *vi-
dit apertos calos, & Me stantem à dexteris
Dei. Vidit & orauit: Domine Iesu suscipe Spi-
ritum meum;* & exauditus est pro reue-
rentia sua: Sicut & Ego simili in agone.

8. Denique Apocalypsis plena est
visorum in cælis cum Agno, cū Deo,
Sanctorum, Apoc. 6. 7. *qui amicti sto-
lis albis sunt ante Thronum Dei, & seruuunt
ei die & nocte in Templo eius: non in atrio,
aut sub Altari.*

QVÆSTIO XXII.

*An Sancti sanctè Coli, Inuocarique
possint?*

XLV. ANTICHRISTIANISMVS.

LVtherani iuxta & Calviniani in cly-
tos fama, virtute, miraculis & vitæ sancti-
monia viros haud ferunt Sanctos appellari, ab
Ecclesia verò declarari tales, colique fremunt
ac frendent. Vide prolixè in *Luthero-cal. par. 1.
quest. 74.*

CHRISTVS. Declarare Sanctos,
præsertim vitæ sanctè institutâ, beate-
que perfunctos; fas, dignum, perutile,
ac necessarium est.

1. Sic ego declaravi vtrumque Laza-
rum, vt viuere desierunt: Mendicum
quidem, Luc. 16. *Qui mortuus est, & por-
tabatur in sinum Abrahe.* Magdaleum ve-
rò dicens, Ioan. 11. *Lazarus Amicus noster
dormit: sed vado excitare eum.*

2. Similiter, Ioan. 15. *Vos amici mei e-
stis, si feceritis, qua dixi. &c. Quisquis sic
Ami-*

Amicus Dei constituitur, Sanctus idē declaratur. Sap. 7. *Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa Amicitia, & innumerabilis honestas &c. Infinitus enim thesaurus est hominibus; quo qui vti sunt, participes facti sunt Amicitia Dei, propter Discipline dona commendati.*

3. Sic & per Angelum, Sanctam declaravi Mariam *Gratiā plenam*. &c. Item ipse Baptistam esse *plus quam Heliam*.

4. Sic per Lucam testatus sum, & Sanctum declaratum volui Stephanum, Petrum, Paulum. &c. Quod sanctus iussit Psaltes. 150. *Laudate Dominum in Sanctis eius.* Vide in *Genealog. p. 1. q. 20. Sat de Cultu; porro de Inuocatione.*

XLVII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTÆ COMMUNITER FINGUNT:

1. Orari à nobis Sanctos, vt autores largitoresque gratiarum & gloriae.

2. Vt immediatos ad Deum Mediatores in Christi iniuriam.

3. Forte eos generatim orare pro Ecclesia:

4. Singulatim verò pro nemine.

5. Proinde inuocari eos Inutiliter ac Illicite. Vide in *Luthero-cal. q. 76.*

CHRISTVS. Singula isthæc expresso meo contraria Verbo, etiam Scripto, militant.

I. Ego sum; de quo Ps. 83. *Gratiam & gloriam dabit Dominus. Ps. 120. Auxilium meum à Domino.* Quò verius Iacobus c. 1. *Omne datum optimum, & omne donum perfectum de sursum est, descendens à Patre luminum.*

II. Per me est omne bonum, ita merentem à Patre. Vnde Col. 1. *In ipso complasuit omnem plenitudinem inhabitare; & per Eum reconciliare omnia.* &c. Item, 1. Ioa. 1. *Ipse est propitiatio pro peccatis nostris.* &c.

& totius mundi. Atque ipse dixi vobis: Quia, Ioa. 10. *Ego sum via, veritas, & vita;* Idcirco Ioan. 14. *Nemo venit ad Patrē, nisi per Me.* Ego ideo docui, Ioan. 16. *Petite in Nomine meo.* Vnde dicor, 1. Tim. 2. & 1. Ioa. 2. *Aduocatus vester apud Patrem.* Quare *Per me Reges regnant;* Per me Sancti orati orant, & mea fidelibus applicati merita impetrant.

III. Neque Fortè, neque Generatim solum, interpellant per Me apud Deum.

1. Verè enim dixit 2. Petrus. 1. *Dabo operam & frequenter habere vos commendatos post obitum meum, vt horum memoriam faciatis.*

2. Vel ipse diues in gehenna pro fratribus supplicabat Abraham, *Luc. 16.* quantò magis Sancti mei, quorumcunque voluerint supplicū, meminisse supplices queunt?

3. Hinc, *Apoc. 5. XXIV.* Seniores vñi procidere coram Throno meo & Agno, aureasque effundere precum phialas.

4. Et verò etiam *Apoc. 6.* Martyrum animæ petunt vindictam de persecutoribus Ecclesie; quantò magis Misericordiam pro Fratribus?

5. Demum in Scripturis doceo passim Communionem esse Sanctorum vtriusque Triumphantis & Militantis Ecclesie, cuius Ego Caput sum, *Eph. 2. & 4. Gal. 4. Hebr. 12. Rom. 12. 1. Cor. 12.* Orant igitur certo; non fortè; generatim quoque.

IV. Quin & Singulatim orant Sancti, pro quoque Fidelium ritè inuocati, nò minus quam Phylacangeli mei. Sic ipse promisi, *Apoc. 2. Qui vicerit, & custodie-*

vic vsque in finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes, & roget eas in virga ferrea: Meo sc. exemplo. Apoc. 3. Qui vicerit, faciam illum Columnam in Templo meo. &c. Dabo ei sedere mecum in Throno meo: sicut & Ego vici, & sedi cum Patre meo. At ego tam singulorum res ac vota procuro, quam vniuersorum: Ita & Sancti mei mecum. Facebant igitur eos inceslere profani.

V. Piè & vtiliter inuocari Sanctos, meus indicat Iob. 5. *Voca, si quis est, qui tibi respondeat & ad aliquem Sanctorum conuertere.* Et ipse ad Angelos clamabat, c. 19. *Miseremini mei vos silem Amici mei.* Ideo, c. 33. inquit: *Si fuerit Angelus loquens pro te, vnus de millibus miserebitur eius, & dices: Libera eum.* Pium erat votum & precatio Iacob, Gen. 48. *Inuocetur nomen Meum super pueros hos, & nomina Patrum meorum.*

Dicunt Cacozelotæ, Christum per alios potius, quam sine alijs solum ipsum rogari: esse mihi iniuriam irrogari.

Ego verò dictum hoc, maledictum duco, ad insignem iniuriam meam.

1. Siccine, quem honorem mihi Centurio fecit, cum per feni ores me supplex adibat, Luc. 7. Isti ad iniuriam meam verterint?

2. Nimis ingrati interpretes, & iniurii? 2. Paulus, Rom. 15. ad iniuriam meam pro se apud me deprecationes fieri à Fidelibus postulasset?

3. Minus Sancti mei possent in cælis; quam in terris Moyses, qui meritò gloriabatur, Deut. 5. *Ego Sequester & medius fui inter Dominum, & vos: Meæ mihi Mediatura manet nihilo minus integra: ni-*

hil ei derogant, quin arrogant illi Submediatores mei. Horum ego rogatu, Heb. 7. *accedo per memetipsum ad Deum, semper viuens ad interpellandum pro vobis.*

Sed vide quemadmodum agant mecum pseudoxani: Iam negant me adorari oportere; supra q. 11.

Mox queruntur, Inuocatis Sanctis intercessoribus, honori meo derogari: Rursus volunt meam etiam Humanitatem versam in Deum, ac deificatam esse: supra q. 6. 9. Iterumque negant me verè Deum Dei Filium vnum cum Patre, & æqualem Patri credi debere, sup. q. 11. Qui talia in Magistrum; quæ non in Discipulos eius audebunt? Quo mirandum minus; quod veros Mei, Sanctorumque adoratores culpent vt idolatras: vt ij videantur, qui non sunt, veri Adoratores.

QVÆSTIO XXIII.

An Sanctorum RELIQUIÆ sint veneranda?

XLVII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTAE Sacras reliquias labolendas censent, vt ossa profana, & deductiones plebis. Vide in mea *Geneal. p. 1. q. 22.* & in *Luthero-cal. p. 1. q. 78.*

CHRISTVS. I. Hæmorrhoiisæ, Mat. 9. & turbæ agrorum, Mat. 14. vestis meæ simbriam tetigisse reuerenter, saluti fuit: idemque per mihi gratum, vt factum miraculi dignitate voluerim commendatum.

II. Deinde quia promisi, Ioan. 14. *Qui credit in me, opera, quæ ego facio, & ipse faciet: & maiora horum faciet: idcirco vel*

D vni-

ymbra Petri, *Act.* 5. quos tangebatur, ægros pertanabat in plateas expositos. Pauli quoque sudaria & semicinctia, *Act.* 19. ad ægros delata tactu sanitates faciebant.

III. Meum verò *Sepulcrum*, tum aliis ab causis, tum reliquiarum Sanctitate ac veneratione *gloriosum* fore prædixit verè *Isaias*, c. 11. Id quod sic recte interpretatus & expertus est S. Hieronymus; qui gloriam sepulcri Dominici fat admittari, venerarique nequibat.

IV. Quod si honorem istum Sanctorum ossibus debite liciteque exhibitum voluit Deus in Veteri Testamento: quanto iustius ille defertur meorum Amicorum reliquijs in Testamento gratiæ?

1. Merito suo laudatur Moyses; quòd *Exod.* 13. secum ossa Iosephi exportavit in locum terræ sanctæ digniorem: Quales hodie Sanctorum translatio ratione multò iustiore frequentatur in honorem meum, Patrisque gloriâ insigniorè.

2. Quin Deus ipse Moysis sui reliquias honoravit sic, ut in secretiorem eas tumulum inferret. *Deut.* 31.

3. Mortuos suscitare, solius Dei est; cui verò eandem donavit gratiam Deus, permagni honoris est argumentum. Atqui eo Deus, 4. *Reg.* 13. ossa Helisæi fuit dignatus, ad mortui suscitationem solo tactu fortuito procuratam.

4. Rex Iosias Idololatrarum fana, & sepulcra evastabat, ossibus in cineres redactis; At solas prophete sancti reliquias sanctè iussit aservari. 4. *Reg.* 23.

Quò detestabilior blasphemia est Lutheri in l. de abolenda Missa: *Deo*, aiebat, *nihilo maior cura est de Sepulcro suo, quam de bobus.*

QVÆSTIO XXIV.

Sanctorum IMAGINES an, & quatenus sint veneranda?

XLIX. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANI ægrè, CALVINIANI minimè vel tolerandas esse volunt: Neutri verò vel tantillum venerandas pernegant, quin & omnem earum cultum detestantur. Docui in meo *Luthero-calv.* p. 1. q. 70. *Mendace Antipap.* p. 1. q. 7. & in *Genealog.* p. 1. q. 24.

CHRISTVS. Sacri sacris debentur honores. Religionem autem rebus facit aut sua ipsarum conditio sacra, ut est Verbum Dei, & S. Sacramenta; aut institutio autoritasque virorum factorum, & finis rerum: ut imagines meæ atque Sanctorum.

1. Hisce Signis quia reuerentia Christi ac Cœlitum proponitur; iisdem religiosa quoque reuerentia debetur, quæ in rem significatam rite referatur. Sicut præcepi, *Mat.* 5. *Nolite iurare per Cælum, temerè; quia thronus Dei est; neque per terram, quia scabellum est pedum eius.*

Sanctè iurare licet, quia actus religionis est, Deo primariò debitus, secundariò terræ vel cœlo, ut Dei creaturis, quatenus relationem habent ad Deum. Sic & cum sacris imaginibus res habet.

2. Quod si creaturæ censentur Sanctæ ob relationem suam ad res sacras, quibus adhibentur: Vt *Exod.* 3. *Locus, in quo stas, terra sancta est*, ob Angeli sc. præsentiam. Vt *Exo.* 12. *Dies Pasche sancta & venerabilis erit*, ob significationem Agni. *Exod.* 28. *Vestis sanctæ Sacerdotum;*

Iſa.

Isa. 11. *Sepulcrum meum erit gloriosum*: 2. Tim. 3. *Ab infantia Sacras Literas nosti*. Sacra, quia signa rerum sunt sacrarum. Ita iustus iubetur, *ut Phil. 2. in Nomine IESV omne genua fluctatur*. Quid est igitur cur Sacre imagines minus honorentur; cum æquè rerum sint Sacrarum signa?

3. Ideo, saluo Decalogo, *Exod. 25*. Cherubini supra Propitiatorium honorierant: Et serpens æneus, *Num. 21*. Quæ rectè huc interpretantur S. Hieronymus *ep. ad Marcellam*, & S. Aug. *l. 3. Trin. c. 10*. Itaque *Pf. 95. Adorate scabillum pedum eius*: hac enim humilitate Ipse Deus adoratur: ita quoque in iconibus ad ipsius ac Sanctorum honorem institutis.

QVÆSTIO XXV.

An CRUX sit veneranda?

L. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHEROCALVINISTÆ nec cruce[m] ferunt Christi, neque cultum eiusdem. Patet in mea *Genealog. p. 1. q. 25.* & in *Luthero-caluin. par. 1. q. 82.*

CHRISTVS. Tria blasphemant inimici Crucis meæ: Lignum, Signūque Crucis Permanens, ac Transiens, & debitum illis honorem sacrum abnegant: sed suo pte, sectatorumque malo.

I. LIGNVM S. CRVCIS ipsum venerandum est optimo cuique:

1. Quia illud ego elegi, dicens, *Ioa. 10. In hoc ego pono animam meam, & nemo tollit eam à me*. Quippe, *Isa. 53. Oblatus est, quia ipse voluit*. *Act. 3. Deus, qui pronunciauit per os omnium prophetarum pati Christum suum, impleuit SIC.*

2. Quia Crux ea fuit Ara meà; & Ego Sacrificium ac Victimam, *Colof. 1. Hebr. 7. Pacificans per Sanguinem Crucis omnia*. In cuius typum *Iacob, Gen. 20.* crexit lapidem, vixit, & vocavit Domum Dei.

3. Quia Crux ea fuit Scala mea ad regnum. Vnde dixi *Ioan. 12. Nunc princeps huius mundi eijcietur foras: & Ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum*, Ideo *Phil. Humiliaui memetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.*

4. Quia Crux ea fuit Redemptionis innocuum instrumentum, & lectulus quietis meæ, ceu Figuræ prænotarunt, quas collegit *Damasc. l. 4. de fide. c. 12.* Vt *Lignum vitæ, Gen. 2.* Arca lignea, domum Noe seruans, *Gen. 8.* Virga Moyses, *Exo. 14.* mare aperiens. *Lignum, Exod. 15.* dulcorans aquas. *Serpens æneus, Gen. 18.* exlatus. *Ioa. 3. Sicut exaltavit Moyses. &c.* Vnde *Gal. 6. Vos igitur gloriari oportet in cruce Domini nostri IESV Christi, in quo est salus, vita, & resurrectio.*

5. Quia Cruce diabolus vici, ac triumphauit. Quò rectius de me, *Gal. 6. Chirographum decreti quod erat contrarium nobis, tulit de medio, affigens illud cruci, expolians principatus & potestates traduxit palam confidenter, triumphans illos in semetipso: vel ἐν δυνάμει τοῦ σταυροῦ*, iuxta *Orig. hom. 8. in Iosuen & Theoph.*

II. SIGNVM PERMANENS S. Crucis quodcunque venerabile est: ut de quo dixi, *Mat. 24. Tunc apparebit Signum Filij hominis in celo*. Id quod Calvinus, Musculus, Matloratus, negant de cruce accipiendum: At contra S. Patres *Orig. Chryf. Hier. Hilar. &c.* Cum itaque sit

Signum Meum, ac Vexillum Christi: Cùm locari cælo dignum; Cùm, vt ait *Aug serm. 130.* Angelorum manibus sit præferendum Iudici: Cùm sole clarius relucebit, vt sol & stelle sint inde obscurandæ, *Mat. 24.* planè omni honore dignandum S. Crucis signum est.

III. SIGNVM TRANSIENS S. crucis religiosa cum & Reuerentia & Frequentia vsurpandum est. Sic ostēdi Ioanni meo, *Apoc. 14. Habentes Nomen meum, & Nomen Patris mei in frontibus suis.* Vnde clamabant ij, *Apoc. 7. Nolite nocere terra & mari, neque arboribus; quousque signemus seruos Dei nostri in frontibus eorum.* Sicut *Ezech. 9.* signum Tau iubetur in frontibus gementium describi, Neque aliud sanguis agni; *Exo. 12.* in postibus domorum denotabat, quam crucis signum in frontibus fidelium. Plura in meo *Luthero-calv. p. 1. q. 82.*

QVÆSTIO XXVI.

*An DEVS, & Sancti rectè colantur
TEMPLIS?*

II. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTÆ præter Concionum & Sacramentorum Ministerium, vix aliud quicquam tribuunt templis: at in qua debacchantur, sunt plura.

1. Quæcunque loca seruire diuinis.
2. Non sacrificijs templa debent.
3. Non precibus.
4. Non Sanctis.

CHRISTVS. I. *Templa!* quin & *Situm* horum ad Orientem amo, voloque.

1. Huc enim verti orantes Me versus iubeo; iuxta *Nomen meum*, *Zach. 6.*

Vir Oriens Nomen eius. Ideo namq; *Ioan. 8. Ego sum LUX mundi; que illuminat omnem hominem*, *Ioan. 1.* à meo *Patre luminum* vnde ad orantes descendit omne bonum.

2. Ideo sic orari docui, *Matt. 5. Pater noster qui es in calis.* Qui ab Oriente moueri incipiunt, plaga omnium nobilissima; Vbi ego sedeo à dextris Patris. Vnde à Me, ceu Sole iustitiæ, veros adoratores in spiritu & veritate oportet illustrari.

3. Templum mihi locus voluptatis est & Paradisus. Atqui verò, *Gen. 2. Plantauerat Deus Paradisum à principio ad Orientalem plagam, παρὶς ἀνατολῆς:* anterior enim pars orbis est Oriens. *Gen. 4.* Huc versi comprecantur, qui sese peregrinos & exules ad patriam adspirare profitentur: ait *Greg. Nyssenus.*

4. Hic ego votis iustorum requirendus sum, quò ascendi. Atqui, *Ps. 67. Ascendit in calum calorum ad Orientem.* Atque indidem reueniam ad Iudicium: *Matt. 24. Sicut fulgur exit ab Oriente, & paret vsque in Occidentem: ita erit Aduentus Filij hominis.*

5. Quòd si cordi mihi sit templorum situs; quanto magis ipsa templa volo? Ideo dixi, *Mat. 21. Domus mea domus orationis vocabitur.*

Quocirca *Ioan. 2. Auferte ista hinc profana hæreticorum dogmata omnia, & nolite facere Domum Patris mei domum negotiationis.*

II. VERBI DIVINI & Sacramentorum administrationi rectè instituuntur Ecclesiæ.

1. Exēplo mei, etsi varijs in locis prædicare solitus; præsertim tamen, *Mat. 26. quotidie apud vos sedebam docens in Templo.*

plō. Ioan. 18. Ego palam locutus sum mundo; Ego semper docui in Synagoga & Templo, quō omnes Iudei conueniunt, & in occulto locutus sum nihil.

2. Similiter & Apostolos iussit Angelus: Act. 5. Ite, & stantes in templo loquimini plēbi omnia verba vite huius. & c. Ita Act. 13. Paulus & Barnabas ad prædicandum missi intrant in Synagogam. & c.

3. Ita primitiua Ecclesia sacras Ædes à priuatis domibus habuit distinctas. 1. COE. II. Nunquid domos non habetis ad mand. & bib., aut Ecclesiam Dei contemnitis? 1. Cor. 14. Mulieres in Ecclesiis taceant; si quid autem volum discere, domos viros suos interrogent.

III. SACRIFICIIS patrands Mihi Tēplā ritē dedicantur; vt quæ sacris aris propria sint domicilia; Arē autem solis seruiant Sacrificijs; adeo vt ab Aris Tēpla uenerationem titulumque sibi inueniant. Quantus autem cunque Altarium sit numerus, vnus tamen eorum omnium sum Dominus solus Deus verus; in quo omnes Aræ sunt vna; sicut & Sacrificiū vnum est, quoties illud eun que repetitū ritē patretur. Vnde Heb. 13. Habemus ALTARE, de quo edere non habent potestatem, qui Tabernaculo deseruiunt. Et 1. Cor. 10. Non potestis Mensæ Domini, & mensæ demoniorum participes esse.

IV. ORATIONIS quā publicis, quā priuatis Ædes sacræ religiose destinantur.

1. Quia, Mat. 21. ex Isa. 56. Domus mea Domus orationis vocabitur. Veluti & Salomon orabat, 3. Reg. 8. & 2. Paral. 6. vt Deus fundendas in Templo preces exaudiret: Et vero sic facturum sese promisit Deus 3. Reg. 9. Atque re ipsa præ-

stitit, Annæ, 1. Reg. 1. ante Tabernaculum precanti; Dauid, 2. Reg. 7. Daniel, à Templo procul in Babylone, versus hoc tamen orabat. Dan. 6. Luc. 2. Anna nō discedebat de Tēplo, ieiunijs & obsecrationibus seruiens nocte ac die. Luc. 18. Publicanus ascendebat ad orandum. Petrus & Ioannes, Act. 3. ascendebāt in Templum ad horam orationis Nonam. Eunuchus, Act. 8. venit adorare in Ierusalem. Vide meū Luthero calu. pa. 1. q. 82. & in Genal. par. 1. q. 26.

QVÆSTIO XXVII.

An sit tolerabilis Templorum Dedicatio, & Ornatus?

LII. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTÆ. Dedicatio templorum est *vanitas* Iudæorum.

2. Ceremoniæ dedicatoriæ sūt quasi magicæ.

3. Sanctificari templum impiè creditur.

CHRISTVS I. Equidem scripturam dictare vnquam Legem volui de Templis Deo inaugurandis; eo quod legem ipsi naturæ impressissem.

1. Vnde, nulla Dei iussione sed ex se ipso, ab Natura instinctus Moyses, Num. 7. consecrauit Tabernaculum ac aram: Templum primitus. 2. Paral. 7. Salomon: Secundò Esdras l. 1. c. 6. Tertiò Machabæus lib. 1. cap. 4. Quas inaugurations annuas ipse mea præsentia eohonestauit. Ioan. 10.

2. Eadem quoque Magistrā Naturā Deo grati festa agamus gaudia post grandis operis perfectionem.

3. Quin ipse Deus, orbe condito, in signum quasi legitimæ, diei septimæ benedixit, eamque æternum voluit sanctificatam.

4. Quò sanctior Vfus ille perpetuus cōsecrandi in populo Dei persistit, hodie vniuersalis persistit, Ecclesiâ meâ ita sanciente per Felicem IV. ante 1000. annos: *Solemnitates dedicationum per singulos annos celebranda sunt.* Malè igitur vt κακοζήλια culpatur iudaica, quod ex ipsa haustum est natura.

II. CEREMONIÆ Consecrationis piæ sunt, non superstitiosæ. Stat pro ijs in lege naturæ Jacob Gen. 28. qui erexit lapidem sacrificaturus; eum consecrauit fundens oleum desuper; locumque appellauit Bethel, id est, domum Dei. Nulla hic magiæ suspicio. In statu legis, Exo. 40. Num. 7. Moyses sanctè egit Tabernaculum consecrando. In euangelij æuo feliciorè clarè docet meus Apostolus, I. Cor. II. ecclesias sacris vñibus solis destinatas esse, velut profanis ædes priuatæ.

III. EFFECTVS consecrationis rectè creditur, & est Sanctificatio.

1. Nam Leuit. vlt. *Quicquid semel fuerit consecratum Domino, Sanctū Sanctorum erit.* Quocirca Matt. 23. *Va vobis duces cæci, qui dicitis: Quicumque iurauerit per Templum, nihil est: qui autem iurauerit in auro templi, debet. Stulti, & cæci: quid enim maius est, aurum, an Templum, quod sanctificat aurum?* I. Tim. 4. *Sanctificatur enim per Verbum Dei, & orationem.* Ideo, 3. Reg. 9. *Exaudiui orationem tuam, Salomon, & sanctificauit Domum hanc, quam edificasti.* Vnde Heliodorus verè dicebat. 2. Mac. 3. *In loco illo est verè Dei virtus quedam;*

nam ipse, qui habitat in calis, visitator est & adiutor loci illius.

LIII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTÆ multipliciter arguunt sacrum Templorum ornatum; strenui sectatores Petrobrusianorum & Wiclefistarum, Vide in mea *Genealog.* p. 1. q. 27.

CHRISTVS, 1. Deum ipsum Patrem meum in hoc coarguit hæretica impietas; qui, Exo. 25. 26. 27. &c. 39. Tabernaculum suum fieri præcepit ornatum. Laudatique sunt rectè ac iure merito per Moysen, qui Num. 7. certatim munera contulerunt ad ornatum.

2. Dauid ac Salomon æuiternam hic memoriam, isthuc gloriam sibi inueniunt per Templi structuram, sumptus, ac ornatum. I. Paral. vlt. &c.

3. Nunquid ipse dilaudauit pauperulam viduam, Mat. 12. duo minuta mittentem in Gazophylatium. Admirantibus verò meis, Mat. 13. templum: *Aspice quales structura: nihil quicquam arguere volui, Laudauit autem profusum vnguētum pretiosum esse super caput meum potius, quam vt pauperibus erogatum fuisset; Mat. 14.*

4. Nimirum oportet impleri istud Isa. 60. *Domum Maiestatis meæ glorificabo. & quæ plura ibidem eximia.*

QVÆSTIO XXVIII.

An BENEDICTARVM vsus verum, atque Peregrinationum sit licitus?

LIV. ANTICHRISTIANISMVS.

MOS vsusque benedicendi aquam, panes, cereos, ramos. &c. à Waldensibus irridetur; à Flagellantibus dicuntur res cæ scintillæ in-

lae infernales: ab Lutheranis Magia, ab Calvinisticis ritibus ethnicis, ab alijs aliter perulenter traditur.

CHRISTVS. I. Ego verò Exemplum pariter & Documentum dedi vobis.

1. Exemplum *Mat. 14. & Luc. 9.* dum in cælum suspiciens panes benedixi, ac multiplicavi. *Et quis ex vobis arguet me de peccato?*

2. Documentum tradidi per Apostolum, *1. Tim. 4. Omnis creatura Dei bona est; & nihil abijciendum, quod cum gratiarum actione percipitur. Sanctificatur enim per Verbum Dei, & orationem.* id est, ait Chryl. & Theophyl. Omnis creatura bona est & munda; si tamen foret mala & immunda; sanctificaretur per Verbum.

II. Ad pellendos dæmones eam valere benedictionem Sacerdotalem, satis inde liquet; quòd, *Num. 5.* aqua ab Sacerdote maledictionibus affecta, adulteræ ventrem inflaret, fœmurq; putrefaceret, vt primum gustasset. Quò vis maior rebus inesse debet benedictis.

3. Quod item, *Num. 19.* docet aqua cineribus mista; qua aspersi ab legalibus delictis expiabantur; sic volente Deo, teste *Heb. 9.* Quale & istud erat, quod, *4. Reg. 2.* Helizus tale aquas perlanarit.

4. Idemque, *4. Reg. 5.* per aquas Iordanis ab lepra Naamanum emundavit.

5. Sic, *Mar. 6.* oleo vngebant ægros: Apostoli, & curabantur. In quibus nec suspicio necromantiæ, aut ethnicismi, vel suspitionis inhære potest. Vide *Luthero-cal. p. 1. q. 86.*

LV. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO-CALVINISTÆ pariter omnes cū priscis Hagiomachis, & Iconoclastis omnem ad Christi & Sanctorum templa seu Memorias, &c. peregrinationem execrantur, ceu superstitionem acidololatriam. Vt liquet in mea *Genta log. p. 1. q. 29.*

CHRISTVS. Equidem vidi, teste *Ioanne 12.* etiam Gentiles ascendere Ierosolymam procul aduentantes, & adorare: neque vnquam id improbare cogitavi.

2. Neque *Act. 8.* Eunuchus Æthiops vllam meruit reprehensionem, sed gratiam solidam, quod orationis causa Ierosolymam peregrinaretur.

3. Paulus quoque *Act. 20.* festinabat sanctè eodem, vt Pentecosten celebraret cum sanctis. Id quod *S. Hier. epist. 17.* in exemplum peregrinationis rectè adducit.

4. Et vero Deus instituit olim, *Deut. 16.* vt omnes ter in anno ad Tabernaculum, seu Templum peregrinationem obirent.

5. Quà in Dei cultu laudatur merito Helcana cum vxore Anna, *1. Reg. 1.* Tuleruntque præmium facti.

6. Ac ne veteris solum Legis id opus seruile duceretur; ipse ego, *Luc. 2.* cum Matre ac Iosepho pro more pio id frequentans approbau.

Porro vide in meo *Luthero-cal. par. 1. q. 87.*

Huc usque de Triumphantis Ecclesie Capite CHRISTO, eiusque Corpore Sanctorum debite colendo. Purgantes Anima, quia & ipse: ad Comprehensores beatos sunt adiudicata, licet indebiti ad nouissimum teruncium per solutione destinantur; beatis tamen sunt vicissim-

missima: ea causa hic quoque locum suum gra-
dumque tenebant proximum à Beatis,

um; sed post cuiusque vitæ finem.
Quo in futuro est Remissio venialium,
& satisfactio pœnarum de mortali-
bus.

VI. DE PURGATO- TORIO.

QVÆSTIO XXIX.

An sit Purgatorium?

LVI. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTÆ id negant &
detestantur vniuersi. Vide in mea *Genal.*
p. 1. q. 31.

CHRISTVS. Esse purgatorium
equidem euidenter docui, cum dixi:
I. Matth. 12. esse peccatum quod neque in
hoc saculo, neque in futuro remittitur. Inq;
sententiam hanc plena cum fide con-
cesserunt S. Patres: Aug. l. 21. Ciui. c. 24.
Greg. l. 4. Dial. ca. 39. Bern. hom. 66. in
Cant. in hoc solo acquieuit loco aduer-
sum hæreses. Neque (vt vult Pet. Mar-
tyr) id per exaggerationem, aut
comminationem dixi: Nam ita & in-
fernus esse quis negaret, isto item sic
interuenero dicto meo: *Ite in ignem æ-*
ternum.

2. Deinde loquebar de perfecta re-
missione venialis culpæ vt temporalis
pœnæ, in altero saculo: non de sola cul-
pa. Neque ea omnium est immanitas
peccatorum, quin aliqua, vt venialia
quoad culpam, & mortalia, quoad pœ-
nam, isthic expientur ad remissio-
nem.

3. Neque futurum saculum intelligo,
quod sequetur post extremum iudici-

4. Istud autem Marci ca. 3. *Non habet
remissionem in æternum*, id est, nunquam
dum vixero. Sicut Ioan. 13. *Non lauabis
mibi pedes in æternum*, scilicet quoad vi-
uam.

II. Dixi Matth. 5. Luc. 12. *Esto consen-
tiens aduersario tuo cito, dum es in via: ne
tradat te Iudici, & Iudex tortori, & mittaris
in carcerem.* &c. *Aduersarius* est vel lex
Dei, aut Deus, contraria Carni præci-
piens: vel Conscientia, Dei Legem
semper obiectans peccanti: Hæc sunt
nobiscum in via vitæ. Ita S. Patres ex
meliore sententia: *Iudex* est Christus,
Ioan. 5. *Carcer* est infernus, &c.

Scopus parabolæ est, (etsi Ochinus
ex Chryl. male neget esse parabolam)
Rectè rationes tuas cum Deo institu-
as, dum viuus, & facilem remissionem
pœnæ debitæ impetrare potes: Non
expectes futurum saculum, in quo se-
uerissimè exigentur debita omnia. Ita
Tertullian. Cyprian. Orig. &c. qui hinc
inferunt esse Purgatorium: vnde da-
tur exire per soluto nouissimo terun-
cio.

III. Dixi Matth. 5. *Qui dixerit fra-
tri suo. &c. reus erit Iudicio, Concilio, Ge-
hennâ.* Certum est hæc rectè de pœnis
in foro Dei iniungendis exponi: Vt ea
S. Aug. lib. 1. de serm. Dom. In monte cap. 19.
exponit de pœnis animarum post hanc
vitam. *Item* certum est, distingui ge-
nera pœnarum & culparum. *Item* cer-
tum est aliquas pœnas pro leuioribus
culpisse Temporales, id est, purgato-
rias,

rias ex quibus est liberatio. Vnde sacertò infertur purgatorium.

IV. Dixi Luc. 16. *Facite vobis amicos de. &c. ut recipiant vos in ætern. taberna.* De quo rectè Augustinus libr. 21. Ciu. c. 27. Aliqui tam sunt Sancti, ut rectè ad cælum euolent; Alij tam mali, ut nec à se, vel alijs iuari possint, sed ad infernum descendant; Alij sunt medij: & hi recipiuntur in æterna tabernacula precibus sanctorū. Cū igitur ex aliquibus inferni pœnis sit liberatio certa; certum quoque est eisdem purgatorias esse.

V. Iudas, 2. Mach. 12. *misi Ierosoly- mam offerri, pro peccatis mortuorum, Sacri- ficium: bene & religiosè de resurrectione cogitans. Nisi enim eos, qui ceciderant, resurre- cturos speraret, superfluum videretur & va- num Orare pro mortuis. Et quia considerabat,*

quod hi, qui cum pietate dormitionem acceperant, optimam haberent repositam gratiam. Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis orare, ut à peccatis soluantur.

Ecce hic quinque.

1. Posse mortuos à peccatis solui, ac proinde Purgatorium esse.

2. Sacrificia & orationes viuorum prodesse defunctis.

3. Morte non omnia semper expiari.

4. Posse quem piè mori, & tamen habere soluentia debita.

5. Hæc esse de Fide. Quæ vanè afferunt hæretici contra locum hunc vide in Bellar. lib. 1. de Purg. cap. 3. Sanè S. Aug. 1, 18. Ciu. cap. 36. inquit, *Libros Machabæorum non Iudei, sed Ecclesia pro Canonicis habet. Quicquid ganniant hæretici,*

Quos sanet Iesus Christus, benedictus in sæcula. Amen.

ANTICHRISTI THEOMACHIAE LVTHERO- CALVINISTICÆ

FINIS.

Gloria sit TRIADI; Mariæ, & sit gloria DIVIS.

E

COP.

